

ცისკარი

1 3 6 6

იუნისი
წელიწადი მეათე.

წოდება თსსულებათა:

- I — გალენტინა დეპარსან (თარგ.) ეკ. დონდ არაგვის.
- II — ლქიბია: ორბას აშირღას. კოლხაიდეღას;
- III — დროებას, — ენ. ბარ ჯორჯაძისა. —
- IV — სეკდას გამოქმე კნ. ნინა ორბელიანის
- V — გამდლების დარაგება უმარწყლების; აღს რდაყედ ჭას. მანაღასა
— სსუა ჳ სსუა ანაზვი (ისილე მეორე ბვერდზედ.)

ცფილისი.

კერესელიძის ტიპოგრაფიაში.

(ქრანცუსულიდამ)

ერთს დილაზედ ასდგა ექიმი, ოცდა ოცდა, ანუ ოცდა
ათის წლისა, რომელიც გამოირჩეოდა კვალად შესვლად
შესანიშნავი უფრო კეთილ შობილი და კეთილ სახეობით მანამ
ხილამაზით, აღიოდა კიბეზედ ერთის სასახლისასა დუქს ქუნაში,

და აქედან უკანასკნელ გეტყვი, ამან გააღო კარები ერთი პატარა
ოთახისა, რომელიც გააკვირვებდა თავის სიხუბთავობითა.

ეს მივიდა დედაკაცთან; რომელიც იწვა უკონოთ ორი საათი
მეტე; იმას შემოსულობენ გარშემო ქმარი და მომტირალი შვილები.

ამ ასდგა ექიმის მოსვლამ ცოტათ დაშვიდა შურსება ქმარისა,
და ცრემლი შვილებისა,

— ოს. გულად ობნოსო! ეს რა მოუიდა ჩემ საწყადს უსტანასა? წა-
იხუტებუტა ქმარი, და შესედა კედლების თვალთ ჭექიმსა: — აკერ
რამდენიმე დღეა რაც ეს მრავლ იტანება, იმიტომ რომ ბევრი მწუ-
სარება აქვს. ჭექიმსა დაუწო მობრუნება გულწახულ დედაკაცსა,
რომელიც მდივს, გონებაზედ მოვიდა.

შეგრამ მაკის ცემით ჭექიმსა იგრძნო, რომ ეს ავანტურაობა
უნდა იყოს საშიშარი,

— რა წესარება აქვს თქვენ ცოლსა? ჭკითსა ჭექიმსა ქმარსა და
მიიუვანა გუთხეში

— ერთობ მუშნი შვილები იყვნენ წრეკანდელა სამთარი ავანტურა და
იმათი მოვლით დაიტანეს. მე უნდა მუზრუნვა, მეშოვნა საჭმელი, მუ-
რი ეველსათება, ჩემ ცოლსაც არა ჭქონდა დრო გაკეთებისა რამე,
ასე რომ ვერ შევიძლებით რომ უოველ თქვენი ცოტარამ ფული უმ-
ბეჯდო და სახლის ქირა მიგვეტა.

— მამ თქვენ არ მიგიციათ ქირა დროზედ?

— არც გაკლილი წლისა და არც წრეკანდლისა. დღეს დილით ჩვე-
ნთან მოვიდნენ პოლიციელებმა, ჩემ ცოლს გული გაუხვდა შიშითა,
ჩვენ უნდა გაგვიარონ ქუნაში... საწყადი ჩემი ცოლი მოკვდება ამ მწუ-
სარებითა!

— რა ჭქიან თქვენ ხასლის პატრონსა?

1.9

— მაღამოსეულ ვალენტინა დემარსან.

— დემარსან? განიძეოდა რბენმა შეკრთომით. მერე ამოიღო ჯიბიდან ქისა და განაგრძელა: — რენო, მე ძირიელ ბედნიერი ვარ, რომ შემიძლიან უკუვადლო ფული, რომელიც თქვენთვის უკვე აღსაჭირია. რენომ გადაუსადა მაღლობა და უარი უთხრა:

— გამამართვით, გამამართვით, ძალას ატანდა ჭკვიანი: — და უთხარით თქვენს ცოლს, რომ იმას სამწუხარო არა აქვს. მხოლოდ ამ პირობით ვიკისრება ძაგის მორჩენას. მშვიდობით, ნასკამდინ,

კადეკ რამდენიმე საათი ჭკვიანი რბენი დადიოდა თავის ავანტურაფებში შარეიშია, მერე წავიდა დასავლეთის რკინის გზასკენ და ჩავიდა ვაგონში; შევიდა რევილიამდისინ, ის წავიდა ფესით მინდვრით იმ მხრისაკენ სადაც იმყოფებოდა განმარტოებული ტერმა. ეს ტერმა იყო მდაბალი შენობა შუაგულს ესოდში და რთი ეტაჟი სასლით ქუჩისაკენ სარდაფითა. ქვევითი ეტაჟი სარდაფითა იყო ძაქვეული თივის სასაყურელათა და შესამე ნაწილად ფანჯრისა იყო ამოქოლილი, მხოლოდ მერე ეტაჟში იყო შატრა ოთახი, რომელიც ეჭირა ხეფელს დედაკაცს; და ამ ოთახში შევიდა დონტუნი რბენი.

— ისლად როგორ არის შენი გასრდილი? ჭკვიანსა ჭკვიანმა და მოუხლოვდა დედაკაცს.

— ესლად უკეთ არის დონტურა. გუშინდელს აქეთ მჭკვლები აღარ მოსვლია

ჭკვიანი მივიდა ავანთან, რომელშიაც ეძინა მშვენიერს უმირწვილსა. ის იყო ფერ დათეოქილი. ძაგრამ იმისმა მშვიდობიანობით ზემოთქვამა და წითელმა ცოტათ გაღებულმა ტუჩებით დიმილმა დაამშვიდა ჭკვიანი ავანტურაფობის გამა.

ჭკვიანმა მისცა რამდენიმე დარბევა გამსრდიელს და საჩქაროთ წავიდა

მოხრუნდა თუ არა შარეიშია, ის წავიდა ერთს მშვენიერს სასლში, ჯცმა მოასხუნა სტუძრის მოხვლა თავის ქაღალტონსა, რომელიც იქნებოდა რამდენადეკისის წლისა, ესეც ამ ჭკვიანის ავანტურაფობიანი იყო

— როგორ ატეობთ დღეს თქვენს თავსა? ჭკვიანსა ჭკვიანმა.

— ოს, დეკრთო ჩემო! უშასუსა დედაკაცმა და უცებ მიიღო შეწუსებული სასუ: — თქვენს გარკათ იცით ძაქვიანი, რომ მთელი ჩემი სიცოცხლე მიდის ტანჯვაშია.

მაგრამ ამ ქალბატონსა ჰქონდა ძრეულ მრთელი შესედულობა ჭ სიმსუქნე. კვირში ორჯელ სამკურ გადიოდა ქვეუანში, ეს იყო მუ რაც აქამდისინ ძრეულ ღაშაში ჭ შესანიშნელი მოყვარული კიკლეუ ცლობისა, თუმცა უკვლახ არწმუნებდა რომ არ უყვარს ჩატმა დახურვა ზანტყოფობა, რომლისაგანაც ესა ჩიოდა იმყოფებოდა მარტო ამის თეძქმისა; მაგრამ ჭკვიანმა ჭქვიმმა იცოდა რომ ამას გერატურით ვერ დახურებს. ჭ ამდევდა დასარწმუნებელს წამალსა

—რა მადლობელი ვარ თქვენნი, სხეგარელო მაქსიმო, რომ მოხ გედით ჩემ სანასაკათ! სთქვა დადავაჲ მის: — უფალი მოყე იყო ოქვენი თან გუშინა; მაგრამ თქვენ არასდროს შინ არა სართ.

—რა უდიდების მიხეზით მაშეცა ზატვიო, იმის ჩემთან მოხვლი თაჲ

—მისეზი მართლა უდიდესია. თქვენ იცით დობტურო, რომ ჩვენ ვათხოვბდით ჩვენ ღეონტინასა ჭ ამ ნიშნობის გამოთ გვექნება სტუძობა ჭ უფალი მოყე მოვიდა თქვენთან დასაშატეებლათ დღეს ჩვენთან სადილათ. —

—ის იყო ისრე კითელი, რომ მამწერა მავის გამო ბართი ჭ მე მოვედი ბოდიშის სათხოვნელათა...

—ო! მე ძრეულ კარვათ ვარცა თქვენნი უსიყვარულობა სასოგადობისა წაართვა უფალი მოყე. — მაგრამ ამ შემთხვევაში არ შივიღებ თქვენს ბოდიშსა. უარის თქმას ჩვენ შეკნიშნათ თქვენის. მხრით უმადურობათ ჩვენი შეგობრობისას.

—ღ იეოს თქვენი ნება. თქვენ ისეთის სიყვარულობითა მთხოვთ რომ მე არ მინდა ვაკისრო გამტყუნება უმადურებაში.

—ჰო, კერე კარგია! მაგრამ, ყოველ შემთხვევაში თქვენი აქ ყოფნა თქვენითვისაც სატკებლობა იქნება. უნდა გითხრათ რომ როდესაც ღეონტინა იყო ხასწავლმებელში, ის გამგობრობოდა ემარწვილ ქალსა დიდ გვარისსა ჭ მდიდარ ობოლსა, მკონია იმასა აქვს წელიწადში ორჯინა ათასი ჭრანკი შემოსავალი. ჭ იმთ ერთმანეთისათვის მრე მიეცათ საუგუნოთ მეგობრება ყოფილიყვენ, სხვათა შორის ღეონტინას არ ენასა ისა ოთხი წელიწადი, მურ შირველათ ძრეულს სწუსდა, ჭ მერე დაავიწედა ჭ აღარ იგონებდა; მაგრამ უცებ ამ ერთი კვირის წინათ ჩვენთან მოვიდა მადმოხელ დე-მარსანი.

ამ სახელის გაგონებაზედ მაქსიმე უცეფ შეკრთა.

— მადლოსელ დე-მარსან! განამოგრა მაქსიმმა.

— განა თქვენ იცნობთ იმას?

— არა, მე მხოლოდ დღეს დღით შევიკეე მაგისი გვარი ერთი ღარიბი სასლობისაგან, რომელნიცა სტროგოვიჩენ მაგის სასლში.

— როგორც ეტყობა, მადლოსელ დე-მარსანსა აქვს სამკვალთო სასიათი. ჰ თავის ნათქვამი ჩვეულება. ის აქამდინა ცხარობდა სენიერმენის მამულში თავის ბებერ მამიდანთანა, რომელიცა ძველებურ მარტივანთანა, რომელთანაც ვერ შერეგებუდიყენ ერთმანეთში სასიათითა. ჰ რომდესაც შეუსრულდა რც ჰ ერთი წელიწადი, მაშინვე აჩქარებულა გამოისხნას თავი ამითანა უსიამოვნო ავყოჩებინაგანა. ამობენ მთოვრელებისაგან ილაჯი არა აქვსო. ჰ არც არას განსჯიარეალი: სასიო ღამისა, ჰ შირეალი ძრეულ მდიდარი. მაგრამ თურმე ძრეულ აფასებს თავისუფლებასა. იმასთან იმყოფება მხოლოდ დროს გამტარებელი დედაგარდი, რომელიც უსრულებს ყველა იმის ნებას. ზღერტინამ სირყვა მისცა ჩემ ქალსა დღეს საღამოოდ ჩვენსა. მოხელისა. ჩვეში ვსთქვათ საყვარელო მაქსიმო, მე ძალიან მსიარული ვარ ამ მოგობობისა განსლების. სომ ცუდი არ იქნება რომ უფალი მოყე გაუსდეს ნოტარეუსათ ამითანა მდიდარ ქალსა? ჰ არუ თქვენ რატო არ განდებით იმის ჭქამათა მაქსიმ? როგორც სედავთ მე ესენი ყველა ვითუქრე ჰ გადაწვიოტე. ეს, დღეს განსამთ ერთმანერთსა. ყმარწვილი ჭქამი გამოესაღმა უფალს მოყესა ჰ წავიდა ღრმად ჩაფიქრებელი.

დე-მარსანის სასკლმა მართლს გაუღვიდა მწუხარე მოსგონებლები ბერისა. დავებში გაბმული ამისა მამა იყო დაღუბული ზღერტინას მამისაგანს. დედაც მოკვდა ამ მწუხარობისაგანს. ბლას, ასალი ჰ უკანასგნელი უბედურობა მოუვიდა მაქსიმეს კადვე ვიკონტ დე-მარსანის გამოთა.

ვიკონტ დე-მარსანი ყურებდა თავის დიდვაცხას დიდან ამპარტანობითა. ჰ გინც დიდის გვარისა არ იყო ეს უყურებდა იმთ როგორც უღირსსა ჰ უკადრისებსა. მხოლოდ ზალოენიცი ბოქრნი ამისი ამსანავი სასწავლებელში, დაწრომალყო მკობრათა.

საუბედურთ. ბერის მამა შეხვდებოდა სოლმე რამდენსამე ალაგსა ზალოენიკს ბოქარისა; ვიკონტ დე-მარსანმა დაწყო ავანტურობა რომელიც ბლას მაისეარც ის იყო ამისი სიყვდილისა. რომდესაც

ერთხელ შეერილობაში, ოქენი გაცოფებული შალკოკნიკი ბოჭორნი უკადრისის ქცეითა; დაუწყო ცუდი ღვაწლი იის მეგობარს დე-შარხანს. ამასვე მისდა დეული. ოქენი მოქალაქე შალკოკნიკის ბოჭორმა.

მაქსიმე შესრულდა ოცის წლისა, როდესაც დაწესდა ახალი მოწყობა იყო ამისი მამის მეგობარი, მოყვას ცოლსა თუ შვილს ნაკლებულა რომ იყო სუსტი ხასიათის შატრონი, მაგრამ ქონდა კეთილი გული და დაუმტკიცა მაქსიმეს სწორე დედობრიული სიყვარული.

ეს იყო ამისი წასრული თავი გადასაკალი.....

სხვათა შორის, ჭკაში გამოესალმა უფალს მოყვას და წავიდა სენტუანსკის სეივანდინა, იქიდან ბატინიოლში ის შევიდა ერთ შატრონს ხასლში, რომელმაც ეწყო მეხილი. როდისმე ხსალი და კარგი ესე იყო დამკვლევალი და გაცოფილი.

დადაკარგა შეიყვანა ჭკაში, აჯანყოფ ქალთანა, რომელიც ვერ არ იყო ოც და ოთხის წლისა. მაგრამ ისეთი აჯანყოფი, და მოხუცებული, რომ გეგონებოდა ოც და ოთხის მეტი არისა.

თუ შვიდი უდროთ დადიეჭოდა სხე აჯანყოფსა, მაგრამ კიდევ შეენასა შესანიშნავი ხილამასე.

განიერი მუქი გაბით ეს იყდა კრესლანედ, და თუ შვიდი იყო უბრალოთ ჩაცმული, უმარწვილი დადაკარგი გამოიჩინებოდა გამოუთქმელ მშენიერობითა. თავისი დიდრონი შავი თვალებითა და მწუხარე გულის ამდგრევით აჯანყოფი შესვდა მეითხკლის ხასით ჭკაშია.

— გული დაიშვიდეთ უთხრა მაქსიმეს: — დღეს ის სრულებით კარგათ არის. აჯანყოფმა ღრმად ამოიხსნა: ეტყობოდა რომ გული დაუშვიდდა: მაქსიმე დაჯდა ამის შირ და შირა, იმას მაგონათ რომ გამოქვითის აჯანყოფს სატკივარი, ის შევიდა ღრმა ფიქრებში.

იმისი ჭკივანია, და თითქმის მელტოტი თავი, ეტყობოდა იყო დიდს მძიმე ფიქრებშია. ამისი ყოფა ქცევა უმარწვილქალთანა იყო შინ აურული, მაგრამ ამას თანავე როგორღაც ცავი, ერთა სიტყვით უმძიმებოდა იმასთან დიდ ხანს ყოფნა.

მინამ ჭკაში იყო ჩაფიქრებული. აჯანყოფი შესტკირდა იმას დიდის სიყვარულითა, და იმისი შავი გრძელი წამწამებიდან ხამოსდოდა ცრემლი, რომელსაც ხანქართოვე იქმენდა. მალე ამას მერიად

ლოყობსედ გზოხნდა აღისფერი სიწითლე, მძიმეთ დაიწყო სუნთქვა
 დ შშალი სველება გამოვარდა ამის გულიდანა.

— ო, თქვენ კიდევ სულ ასველებთ ლუისა? ჭკითხა მაქსიმმა მო-
 ნაწილეობითა.

— ო, ეს უბრალო!

— სულაც არარის უბრალო; ეს არ უნდა გაუშვათ ჯერუგდებლათ. მა-
 გრამ მე იმედი მაქვს რომ რამდენსამე დღეზედ სრულებით კარგათ
 გასდებით; მაგრამ ჭკერი ნამიანი იქნება, დასველა არ დაგადგებათ
 თქვენი შინიდან გამოსულა აგრძალული იქნება.

— მე ძრვიელა მსურს, რომ ნება მაძრეთ წავიდე ოტუილში.

— იქით კვირას, თუ ჭკერი კარგი იქნება
 ორივე დახუდნენ.

კედლის საათმა დაჭკრა ექვსი საათი. დ მაქსიმე საჩქაროთ წამოდგა-

— თქვენ კიდევ ვადისართ?

— დის. დღეს მე დახატეებელი ვაქ სადამოხედა, დ კიდევ რა-
 მდენიმე ავანტიურთი დამჩნა სხანსავი.

— სვალ იქნებით ოტუილში?

— უეჭველათ.

— და იქიდან აქ მოდით დ მითხარით კარგათ არის ის კიდევ.

— მაგში ეჭვი ნუ გაქვს საყვარელო ლუისა.

ლუისამ დაიწყო ტირილი როდესაც დარჩა მარტოთ.

«როთ უნდა იმას რომ მე სიმართლე შევინახო?» წაბუტბუტა იმას
 ოხ! რისთვის უნდა გიფიცდოდ, როდესაც ეს სიტყვებსა სატან-
 ჯველი? მე იმას აღარ უფე გვარ — მე ვსივამ!

კიდევ რამდენსამე წამს იფდა ჩათვიქრებელი.

«უფალო შემინდე დ წამიუვანე შენთანა», ერთბაშით წამოიძახა
 ამანა დ დაიკრიფა გულსელი.

უფელა მოყვას ჭქონდა წვეულობა ქალის ნიშნობისა. ლონტინის
 იყო განბრწინვალეული დ ძრვიელ მსიარული. კალქტინა დ-მარ-
 სანი მისი შკოლის ამსანაკმა, დიდათ გააკვირვა საღსი თავისი სიღ-
 ამაზობით დ მადალ შრდილობითა. ამას შეუსრულდა ოც დ ერ-
 თი წელიწადი, მაგრამ შესედელობა ჭქონდა თქვსმეტის წლისა — იქ-
 ამდინ მთელი, ხსიერება ჭქონდა ნაზი; მაგრამ. კარგი დამთვარიელ-
 ებელი მაშინვე შეატუობდა იმას ლურჯ თვალეში დიდ გულადობას

«იმას ჭკვიან შუბლსედა ცხადათა სხანდა თავისუფლება რომელშიაც არ შუქვებდა უბრალო ფიქრებსა. მაქსიმმა კერ შვიდლო რომ არ მოეცანებინა წარსულა მძიმე მოსაგონებლები, რომელმაც აუფეროვ, გული დე-მარსანის სასელის გაცონებასა. ის იდგა გუთსეში ჩუმით, ჭ უფურება გამტარებული მოთამაშეებსა, როდესაც ამასთანა მივიდა უფალა მოყე.»

— ეს სად დამიღეთ საუკარელო მაქსიმო? უთხრა ამან: — მე მეგონა რომ შინ წასკვდით ჭ მინდოდა გაგვაზრებულეიყავ თქვენსედა.

— სწორე მოგახსენოთ. როდესაც მე ვარ სასოგადოებაში ჩემი სიამოვნება ის არის, რომ უფერო ჭ დავათვალიერო სსკები.

— მარტო თქვენა ხართ მაქსიმ, დანაღვლიანებული ამ მთელ მსიარულ შეურიღობაში. მე ძრეილა მხურს რომ თქვენც ცოტათ გაერთოთ ჩემო საუკარელო მეგობარო. თამაშობა ძრეილ შემყენის თქვენს წლოვანებასა, თუმიცა თქვენ იღებ თქვენ თავსედა ძრეილ მოღრუბულულ სასესა. გმარა, გამსხარულდით, მე მეგონა ვალენტინ. დე-მარსანთან დროს გაატარებდით ჭ ითამაშებდით.

— ის სულაცრა საჭიროებს ამისთანა მოღრუბულულს კაცთან თამაშობასა როგორც მე; იმას ისეც შემოკსევიან გარეშემო მოთამაშენი.

— თქვენა სტდებით მაგაში მაქსიმ; მე დაწმუხებული ვარ, რომ ის სიამოვნებით მიიღებს თქვენს თხოვნასა. იმას გიდეც უკითხავს თქვენი ლეონტისათვის.

«თუ იმან იცის ისტორია თავის გეაროსა, სომ ჩემი სასელის გაცონება არა ვის ესიამოვება», ფიქრობდა მწარეს დიმილითა.

— აბა რა გჭკთ ცუდი სათქმელი ამ მშვენიერს ქალსედა? ეგონება კაცსა რომ არ ცოვწონთ თქვენ ისა. ამ შემთხვევაში თქვენ იმნებით მსოლოთ ერთი რომელსაც არ მოსწონდეს ეგა.

— თუმიცა მეშინიან რომ მე შემნიშნამენ იმ კაცათ რომელსაც არ შეუძლიან სილამაზის გარჩევა, მაგრამ სწორე მოგახსენოთ მე არ მამწონს მადმოაზულ დე-მარსანი.

— რა არის მაგისი მიზეზი? ნება მიბრძოთ შეკითხო.

მაქსიმმა უამბო რენოს სასლობის მდგომარეობა, რომელსაც თიბთან დამსწრე იყა, ამის გაცონებასედა უფალა მოყე უცებ ჩაფიქრდა: «ნუ თუამ ქალს ბოროტი გული ქქინდეს?» ქვისედა ეს თავის თავსა.

მაგრამ ძალა დაატანა მამსიმესა, მიიღოს მონაწილეობა თამაშობაში. ჯ მამსიმე მივიდა ლეონტინასთან, რომელიც იჯდა გულენტინას ბეჭდვებზე.

— მადამოაზე... დაიწყო მამსიმე, რა მივიდა ლეონტინასთან მაგრამ იმ წამში ერთი მოთამაშე კაცი მიჭურინდა ჯ დაასწრო ლეონტინას თხვენა.

მამსიმე დაინა მადამოაზე დემარსანის შირ და შირა, რომელიც იჯდა მარტოთ. მეტო ღონე არ იყო ამხატვის უნდა ეთხვენა. გულენტინა თამაშობდა მჭრინგულივით სუბუქათა. თამაშობა დითხანს გაგრძელდა ჯ ეტყობოდა გულენტინა თამაშობდა დიდი ზიანმცენებითა ბაღმა გასწია გათენებამდინა, უმასწიელი ქალი არ მოხვდა არც ერთს თამაშობასა.

ბოლოს, შემდეგ კალე ტინა გაცივდა ჯ გასდა ზვით, მეოთხესა დღეს ამას მოუვიდა სამხელე ფილტვის ანთება. ავანტუოფის თხვენით, დაუძახეს დოსტოვს თხვენა.

მამსიმეს შირველათ არ მიეზიდა გოლი მიკვარს ქალს ედა, რომლის გვარიც იყო მიწეზი ამისი სახელობის უბედრობისა; მაგრამ ეს გულს მიუზიდაობა ცოტოცოტოთ დაეკარქა ჯ ამის მაგიერათ გულში მიუვიდა საცოდობა ჯ მონაწილეობა უმასწიელი ქალისა: ამის თანა უმასწიელი, ამისთანა ღამასი, ჯ ამის თანა მდიდანი, უნდა მამსიმე. დაიწყო თითქმას ქვენიერობის უნახვა!

სიკვდილთან მიწევნულ ავანტუოფ ქალში ჰქეიმა არა სუჯვლა ვი. მონტ დემარსანის ქალსა. არამედ შეწესებულს ადამიანსა, რომელიც უნდოდა უთუოთ გამოეგლიჯა სიკვდილისაგანა.

ავანტუოფმა მიიღო ბევრი უცნაური ცვლილება, რომელიც ჰქეიმს არც წაეკითხნა წაგნებში ჯ არც გაეგონა ურომესობისაგანა; ჯ მივიდა იქამდინა რომ ეტვი მიუვიდა თავის მცოდინანრობაში, მაგრამ ვიდევ იმედს არა ჰქარგამდა, უკლდა დღე ჯ ღამე.

კაცი ასე განქილია, რომ რამდენიც ბევრს იტანებდა ჯწავლებას სწებს რასეუდმე იმდენი უფრო სიყვარული აქვს იმისი. ისეც მამსიმე დაიწყო მიუვიდა თავის ავანტუოფისა, როგორც მსატკარს უკვარს თავისი მონადგწი სურათი.

აი მოვიდა ის დრო, როდესაც მამსიმეს შეეძლო ეთქა თავის

თავსა ეს მორჩეხა. არ გიცი ეს იყო ჭკვიმის ცოდნითათუ ბუნების
შემწობა - მსაღოთ ეს დღე იყო ამისთვის დიდი ხისარულობა.

ვალენტინა იყო ბუნებით მრთელი ქალი & რაკი ზესტურობობ,
იყო დამარცხებული, იმან დაიწყო მალე მორჩენა, უფალა მოყენ-
თვით უკეთესი დედაცო ქვეყანასედა, იყო თავგადადებული ამისათ-
ვისა & უუკარდა დედობრიული სინაზითა.

ერთს დილით ვალენტინა ეღაპარაკებოდა უფალა მოსენსა რომ-
ელიც უქებდა ამას უმარწვილს ჭკვიმსა, & არწმუნებდა, რომ, ვა-
ლენტინა სწორეთ იმასი მოვალეა თავის მორჩენისა.

მსუბუქი სიწითლე გამოუჩნდა მერთალ ლოყებსედა უმარწვილ ქალს,
— რასაკერელა, სოქვა ამან: — რა მამაგონდება იმის . მადრუდლული
& ამაყი ხასე & კიდევ როგორიდაც შინდი, რომელიც იმან მო-
უვიდა ხეში ხასისა მოყენ წვეულებასი, სწორე გითხრა არ მეგონა,
რომ ის ამდენს შრომას გასწევდა & დაიტანუბოდა ხეში გულისთვის.

— მე თანხმს ვარ მაგასი, რომ დასტურ ობესსა უოკელთვის არა
აქვს ხაყვარელი ხასე, მაგრამ ეს არის იმინი მონა; ამისთანასუეველ-
თვისა აქვთ ხეეს ხაქმურს ექმძემსა; & უფალი ობენი შეწველათ
იქნება გათქმული ექმძე — მე ამასი დარწმუნებული ვარ.

— მეც იხე ძგონია, რომ უფალ ობესსა აქვს ბევრი ღირსება,
სოქვა ვალენტინამ ერთ წამის დასუძების შემდეგ.

— & თქვეს სწორეთადა გგონიათ ეკა, ხეძო საყვარელა შეილა.
& რაც ხემსედა არის დამოკიდებული, ძას შემდეგ რა მე ვიყავი და-
მსწრე, იმასი მოვლისა & სრუსობისა თქვენ აკატურობაშია, მე დავი-
ცევი იმინი ღრმა მატის ცემა & ხეყვარული.

— როგორც ეტეობა ის უნდა იყოს უბედური: იქნება სასლდობისა-
გან ბევრი უნიამოვება გამოუვლია, სოქვა ვალენტინამ ხმის ცაცცასითა.

— დაგენადლეკვი. რომ თქვენ კიდევ უქეიფოთ გასდით, სოქვა
მოყენმა & დაურა წარა: — თქვენთვის უაუაით საჭირთა ერთი
ფინჯანის წვეის დალევა

— არა, არა, მე არა მინდა რა!

— ექმძემა ესრე ბრძანა.

— ვარკი დაგიყურებთ, უმანუსა უმარწვილმა ქალმა ასად ხაასტ-
უოფარის მორჩილობითა: — & იქნება უფალი ობენი, იტანუება თავის

მაქსიმი მალმალ მიდიოდა მოკეს ცოლთანა. ამ საუცხოო დედაც-
ცთან, რომელიც იყო ამისი მკრე დედათ ჭ, რომელსაცა ჭქონდა
ერთი ნაკლებულეა რომ თავის თავს უკვლახთვის აკათა სთვლიდა რომ-
დესაც ეს ძრეულ ვან ხალი იყო

— ჩემო საყვარელო მაქსიმო, უთხრა ერთსელ ამან ემარწვილ
ჭქიმსა; — შენთვისაც საჭიროა წამლობა; თქვენი მკრთალი ფერი
ძრეულ მაშინებს.

— გმადლობთ რომ ეგრე სწუნდებით ჩემთვისა, მკრთავსო მკე-
ბარო, უხასუსა მაქსიმმა. — მაგრამ მე სწულებით კარგათა ვარ.

მაგრამ ამ ვახუსმა ეტეობოდა ვერ დანარწმუნა უფალა მოკე.

— ოს, ღმერთო, ჩემო! მაქსიმ, მიუგო ამან: — თქვენ სიღვევები
ცხადათ სხანს საშინელი თავის მოყვარულობა! თქვენ დანტურნი ს-
რთ, ჭ იმიტომაც არ გინდათ გატუდეთ რომ თქვენც შეგიძლიანთ
ავთ გახდომა. ეგ ძრეულ ტუდია თქვენის მხრით. ახა რომ მართლა
ავთ გახდეთ მკრე რაღა ეშველებათ იმათა, ვინაც მთელი იმედი
თქვენგანა აჭკო? გევედრები შეილო მოიხკენეთ ცოტათა; ესლა ვალ-
ენტინა კარგათა ხდება ჭ შეუძლიან სწულებით კარგათ გახდეს.
თქვენითაც. ოს! ის თქვენი მოკალა დიდის მადლობისა, თუ თქვენ
არა ესლა იმას ქორწილის სამხადისი არ ექნებოდა. — მაქსიმი შეკრთა.

— განა მადმოხსელ დეამახანნი თხოვდება? ჭკითხა იმან საეჭო-
სითა.

— დის, გუშინ ლეონტინამ მიამბო მაგისგამოთა, ამბობენ რომ
ახალგაზრდა მარკის დეკალმონს იმის მამიდა შეილს ძრეულ შეუყვ-
რების ვალენტინა. იმას ევარება ღირსება ემარწვილი ქალისა.
იმ ოთხ წელაწადში რომელშიაც იხინი ერთათ იყვნენ, რომდესაც
იმისი დედა აშეკუნათ იყო ვალენტინასი, როგორც თქვენ შეგიტ-
ყვათ.

მაქსიმი გამოხსლმა მოკეს ცოლსა, ჭ დაბრუნდა შინ დიდი გუ-
ლგაშეფოთებულა.

«ისა თხოვდება ეუნებოდა თავის თავს მაქსიმე ხანჩხლით, შე-
მდგომ განაგრძელა: — ჭო, მაგრამ მე რა რომ თხოვდება?... განა
მე რომდემე ფაქსი მიქანია შერთა ამ დიადრა ქალისა? როგორც ამისი
არა, ისრე სხვისა. ჭ ან განა შესადლებელია ჩემთვის ცოლის შერთ-
ვის ფაქრა? გმარა განაგრძელა ამან დამშვიდებულა: — უნდა შევი-
ძლიანთ»

ლო ავიტანო ხატანუკელი რომლის მოსარული თითონ ხეენა ვართ მე არ უნდა ვინიელო არამედ სექსე გავაერთოა.

მაქსიმე შინიღამ შირდაშირ წავიდა ასაღვასდა დედავაცთან რომელიც ცხოვრობდა სენტუენსკის სეიანში.

— დღეს ყოფილხართ ოტუილში ჩემო მეგობარო? ამ კითხვით მიეგება ჩვეულებისა მეზრ დედავაცი ჭეჭიმს.

— არა. არაყოფილვარ. უნახუს იმან: — მაგრამ ღვთის გულისათვის ნუ შესწუხდებით. ეპარწკალი დღედაღლე სიმართლეშია და უნახედ მოდის. გუშინ სულ გარჯათ იყო.

— თქვენ იმედს მძლეუდით რომ მალე შევიძლება ვარში გასვლასა იუ ძირიელა მსურს დაგოცნო ჩემ ემარწვილხა.

— ჭარბი ვურ ვიდევ ნამიანია. მოიცადო მინამ ვაი დარი გამოვამ შინი შევიძლიანთ გასვლა. მე ვი სვალ წავალ იმის ხანასავათა და იქიღამ შირდაშირ თქვენთან მოვალ და ამხვს მოვიტანთ.

— და ხარეთვე არ მახუჩებთ დღევანდელ საღამოს და არ დარჩებით ჩემთანა? ჭკითსა ემარწვილხა ჭკითს: — ხვერ ერთი თვეა რაც თქვენ ერთი წამით მოდიხარო.

— მე ბევრი ავანტურაობი მყავს; მაგრამ ჩემი ბედით. თითქმის უგელანი მოარჩნენ. ასე რომ დღეის შემდეგ შემიძლიან დიდ ხანს დავრჩე თქვენთანა. მშვიდობით, ნახვამდინ!

მაქსიმმა თავის სიტყვას ახსრულა, და ზღარ წავიდა იმ დღეს ვალენტინა დეპარხანთანა.

ამის გამოთ ვალენტინა მეორეს დღეს მოეგება მაქსიმს მეგობრულის ვადრებთა

— გუშინ რათ დამაკელით თქვენი ნახვა დობტურო? ჭკითსა ამანა.

— ესლა თქვენ თითქმის შევიძლიანთ სრულებით მოარჩეთ ჩემ მოუსვლელობითა; უნახუსა მაქსიმმა შესლით: — და ნება მიბოძეთ გვიან გვიან მოვიდე.

— სულაც არა, გაწვივტიან სიტყვას ვალენტინამ. სწორე გულითა — ამბობენ, რომ ჭეჭიმის ნახვა, რომ მასგანაც ავანტურაობი დარწმუნებული უფრო ბევრსა მოქმედობს მინამ სხვა და სხვა წამალი.

აქ უეცრით შეიძალა, შერცხვ თავისი ნათქვამი სიტყვებისგანა. გაწითლდა, ხერია სიტყვები და ძლივს გამოცვალა ლანარაკის სავანი. ამისმა შესლამ უფრო გაამტვრა მაქსიმე. ამის მთავონდა ვალენ-

ტინას ნათქვამი სიტყვები ისეთი მეგობრული, რომელიც ეს მთავ-
გონებელი ამისთვის იყო სხარული, ჰქმნის სიტყვები. ავ-
რუივე ამას მოგონდა ვალენტინას უფროსი როგორც ნაწი თავალებ-
ბით შესტყუროდა ჰ უნდოდა მადლობას მოეჩინებოდა.

«კმარა, მე შემიტყუარა კარ!» წამოიძახა ბოლოს მაქსიმმა გაუგებ-
ბული თავისთვის «დ თუცა რომ შემიტყუარა არ გიყოს» მოუმატა
ამან ნაღვლიანად სხვით «მე არ შემიტყუარა ამისი შეუვალება; არა! რა!
მინც დაგივიწყო... მე მინდა დაგივიწყო!»

მაშინ ამან მოსწერა მოუყენ წიგნი, ჰ სთხოვა რომ იმან ბოდიში
მოეთხოვებოდა ვალენტინასთან, ჰ დაარწმუნებოდა რომ ეს სიტყვით
სედავს სხვა ჭკობი გამოუგზავნას თავისი ამხანაგთაგანი, ამიტომ
რომ ამას გამოუხსნა სხემე ჰ უნდა წავიღებოდა რამდენიმე დღით მეტა-
გრათა.

«ნეტავი ვიცი რა ეუბნებოდა მაქსიმე თავის თავს ნაღვლიანის
ღიმილით როდესაც წიგნს ბუკდებდა «რა გზით შემიტყუარა გრძელ
იღბოვრის ქვეყანაში ჰ ტუყვალად არა სთქვამს?»

განვლო მთელმა კვირამა, ჰ მაქსიმე არ მიდიოდა თავის მშენა-
ერს ავანტურათანა.

ერთ დღეს ამან ძრეულ შეეშინდა, როდესაც დაინახა მოუყენი მე
წახებული სხვით შესული ამის ოთახშია,

—ნეტავი რა გიყოს ჩემმა სწავლამ ვალენტინა? ჭკობისა მოუყენმა
შეუდრებით:—რათ გხდა თქვენ წინ დამნაშავე? გუშინ საღამოსედა
შევიტყუეთ რომ თქვენ ფიქრობდა არა გქონიათ შარბილიდამ გასვლისა-
უფალი მოუყენ ქალი იყო ვალენტინასთანა ჰ იმანსთქვა რომ რამდენ-
ჯერ უნახვარათ. თავის დედას ხსენებდა. რა! თქვენ ბეკრველ დაუ-
გებრებთ თქვენს თავს. ამისთანა უცნაურ დაუდევრელობაშია.

მაქსიმმა არ იცოდა რა ზახუსი მიეცა. მოუყენმა განაგრძობდა
—თქვენ თითონ კარგათ იცით დონტურა, როგორც სიტყვით
რის ვალენტინასთვის თქვენი უფროსი უღება: ასეა იმის თავის დანებება
როდესაც თქვენ დაუმტკიცეთ მოუყენი, ჰ შეუწყობით ავანტურათანის
ადროსა, ესეა სხვას სულ ამის უნდა გახდეს.

—განა ვიდეკ ავთ გახდა? ჭკობისა მაქსიმმა თითონაც შეშინებუ-
ლმა ამ ფიქრითა.

—დაას დონტურა, ავთ არის ჰ ლოკინში წევს, უზახუსა მო-

უენმა ჩაღვლიანის უკადრებითა.

— ო! ღმერთო ჩემო! ღმერთო ჩემო! იმხდა მაქისაში გაშეო-
თებული სატეკარი მობრუნებულა... ეს ძრეულ სამიძარი იქნება.
წადით, წადით ჩქარა შინა & დაამშვიდეთ: მეც ნასეკარ ხათსედ იქ
ვიქნები.

კალენტინას ავთიმოფობა მართლა ისე ხაშ იძარი არ ეყო, რო-
გორც მოყენს კგონა. ხაკმაო იყო რამდენი მე შექცისიძს მოხვლ,
რომ დაებრუნებინა სიძრთელე უმაწვილი ქალისა.

— აი სედავო დოსტურო, უთისრა კალენტინამ: — თქვენი შეძწეობა
ჩემთვისა საჭირო არის. თქვენ უნდა სიტუვა მძრეთ, რომ იქამდინ
არ დამანებოთ თავი, მანამ მე სრულიად არ მოვრჩე.

& ეგერ კადეგ დაიწყო მაქისაშია ეოკელ დლე სი არული დე-მარ-
სანის ოტუილში, თუმცა ვან მრთელობა უვაკი ლიკით გაიწლებოდა
ასლად სიწითლით ვან ტეოფი ქალის მშეენიერს ხსენსედა

& აგერ მოატანა აძრლის უკანასკნელ დღეებმა.

მრთელი კვირა სი არულათ ასიებდა მბრწინვალოობით მზე,
ქეჩიმმა ნება მისცა უმაწვილ ქალს ქალაქ გარეთ სეირობისა, დლე
იყო უმაღლესი მშეენიერი, კალენტინა & მოყენი ერთათ წავიდნენ
ოტუილში, თვით უეუკარდნილს ნაწლში ბულონის ტუეშია. რა მი-
გდნენ იქამდინ, კალენტინა ჩამოვდა კარტიდგან. რომ ცოტა გვი-
სეიროს წმინდა აჭრში, სეებს ქვეშ მომინიგ იყენს ძლ უკა დასურუ
ღნი ნაზის ფოთლებათა, ძერე რა იგრძხო რო დაიღაღა სეირობი-
თა, ჩამოვდა სვაქიე ასედა, ავიცი ძველი მეკობარ მოყენის გვერდ-
ზედა

— ოს, რა კარგია ცხოვრება! წამოიძსა კალენტინამ, & დაუწყო
ხუნთქვა მშეენიერ განავსულის აჭრისა.

— დიას, რასაკერელია, ცხოვრება ძრეულ კარგია უნახუსა მოყენმა
მეტადრე კარგია როდესაც დიდხან ვანტეო ფოზისაგან ასლათა რჩე-
ბი & იწეოფ ასლათ ცხოვრებასა, & ამასთანავე ესდა ჩვენ შეგვიძლიან
თავისუფლათ ვიღაპარავოთ, & არ გშეუძინიან, რომ რომელიმანლაც
მაშიდამ გაკეპოროს ერთმანერთსა.

აი სიტუვების თქამია, მოყენმა შესედა თავის ძვირფას კალენტი-
ნასა & ამ შესედაში ხანდა ამისი დრმა სიუკარული უმარწვილი ქალისა.

— ვთქვამთ რომ გაკთხოვდე. უნდა ჰქონას უმარწვილმა ქალმა მრთლათ გაწითლებით. — თქვენ შინა დაჩხუბებით ჩემთანა განა ჩემი კეთილთა მეგობარო!

— განა თქვენ მაგში ეჭვი გაქვთ! მაგრამ ესღა რაზედ მოიგონეთ გათხოვება, განა გვაკეთ ვინმე ფიქში საქმრო! ჰქონას მოხუცმა დედაკაცმა ჯეკობობდა სახესედე რომ ცოტათ დანადგლიანდა.

— იქნება, უმარწვს ვაღენტ ნამ. საიდუმლოს სახით.

— ღმერთო ჩემო! ღმერთო ჩემო! ნუ თუ თქვენ უფროს უბედობთ თქვენი მიმიდაშვილის თავ დატრფიანლებსა! მე მაგისი ძრეულ შეშინიან. ამიტომ რომ ეს შირველია ჩემს დღეში რომ თანახმა არა ვარ თქვენთან მაგ გრძნობაში, მარკისსა ხელ დედის სახითი აქვს: ის არის თავის თავის მოყვრული, რომელიც თავს გინგნებთ მითომც შეუძლიან კაცისათვის თავი შესწიროს, მანამდისინ თქვენ არ ირქვევით მარკისა დევაღმონათა; მერე რა იქნება... ოს! მე დარწმუნებული ვარ, რომ თქვენ იქნებით შირველი უბედური დედაკაცი ქვეყანაში.

უმარწვილი ქალ: არ უშლიდა თავის ძველ მეგობარს გამოეთქვა თავისი ფიქრები, ჯე არ უშლიდა იმიტომ რომ თითქმის იყო შექლილს მდგომობაშია. მაგრამ რა დანახა იმის ლოყებსედე ცრემლი, მშინვე აჩქარდა დაერქმუნებინა.

— მე სრულებითაც არა ვფიქრობ მარკის დევაღმონის დატრფიანებსა. სთქვა ვაღენტისამ: — მაგრამ აი რა ჩემო კეთილთა მეგობარო: მე უნდა გავიტყუდეთ საიდუმლოში. სწორე გითხროთ, აქამდის თქვენგან არაფერი არა მქონიარა დამადული.

— მე უფრო გვიღებ შეილო.

უმარწვილი ქალ: ხელი მოუჭირა მოყვსა.

— და ან ვის უნდა უთხრა ჩემი გულის შესახებ, თუ თქვენ არა ჩემო კეთილთა მეგობარო! თქვენს ხართ ერთით ერთი აღმინი რომელმაც დაშინტკნე წორეთ თავის გაწირა ჩემთვის, ამიტომ რომ დედა ჩემი არ მახლობს. ასღა შეიტყუთ: მე მიყვარს კაცი კეთილ შობილი, ამაყი, ჯე ნაწი გულის შატრინი. კაცი, რომელიც არის დაბადებული რომ უმარწროს სუსტ აღმინს ჯე შეიტყუოს ჩემი გრძნობა: არ შეგიძლიანთ წარმოადგინოთ, რომ გარს სისარულსა გგრძნობ ამაყთი, რომ მიყვარს ის:

— ვიზედ ამბობთ შვილო? გვდილობ მოვიგონო მაგრამ სწორე გითხრა კერპის მიზანსია....

— არა მკონია რა ის იყოს მდიდარი, განაგრძელა ვალენტინამ: — მაგრამ განა ჩემი სიმდიდრე საკმაო არ არის ორივესათვისა? მე მოვალ ვარ იმისი ჩემი ხიტოცხლითა, ჭ ის იქნება ჩემი მოვალე ბედნიერებითა.

— როგორ. ნუ თუ თქვენ გიყვართ დობტური ობენა?

— ღმერთო! მაგას როგორ ამბობთ! მე ვგანკალოთ... ნუ თუ თქვენა გტანით, რომ უფალს მაქსიმს არა აქვს სიუყვარული?

— განა ეგ შესაძლებელია, რომ არ უყვარდეთ იმ გაცნს, რომელიც თქვენ გიცნობთ? მაგრამ მე შორს ვიყავი მაგ ფიქრებისაკან, რომ თქვენს ძეგ, არებთ იმ უძარწვილს ჭქამსა, თქვენ, მაგისტანსა შშენიერი, მაგისტანსა სიმდიდრის შატრანსი!

— აი კადეტ ეგ არის ავარნიოლარისი, ჭ შესაყვარული ქმარი....

— ჭ ოსისი თაობა მამა შაშუელის ქალი!

— თქვენს სომ იცით ჩემი ფიქრი მაგ ძველ მამა შაშუელისა, თუმცა ძრეულ სტდილობდნენ რომ ისრე გაკვსარდე რომ შვირათ დამეფარებინა მაგრამ ვერძოუსდათ. ჩემის ჭკუით კაცის უყუყუსი დიდკაცობა არს ჭკუა ჭ გული.

— რასკურელია, მე უთანახმოარ გავსდები მაგ ფიქრებშია, ვალენტი ნა.

— ესა, როდესაც მე თავისუფალი ვარ ავარნიოლ სექსრო, მე ორე გადამიწეუბთა: მე ვიქნები დობტური ობენის ცოლი, თუ ორე იმას არა აქვს ჩემი სიზისლე. ერთი ეს ფიქრი ძრეულ შტანჯამს. მაგრამ თუ იმას არა ჭქონდარა სიუყვარული ჩემი, განა იმ სახით ეცდებოდა ჩემ შორჩენასა, ჭ იმ სახით თაგკაწირვით ჭ მონაწილეობთ მამ ვლიდა?

— რასაკურელია არა; ჭ მხოლოთ მე ესლა მაგონდება წანსული ჭ ესლა შესძის მიზენი იმისი ღრპათ მეწუსებინა, რომელიც. მა. განძანინა როდესაც თქვენ იყავით უიმედოთ ავანტურაფი. მე დარწმუნებული ვარ, რომ არ იყო იმ მეწუსებაში იმითომ რომ უყვარდით თქვენს. ისე თავს რათ შოიკლამს კაცი ევება ავანტურაფისათვის შეტადრე ჭქამი: ჭქამები შეჩვეულნი არიან სტანჯუელისა ჭ სიკვდილის სასკას....

ვალენტინას კტორა მოუენის ხელი, ჭ ბოლოს სიტყვის თქმამი ძრე-

კალენტიონი,

— მკრამ, მიუგო კალენტინამ: — ამ რადიკალურ სანძირში მე არავინ დამიბედებელი მკვლავს ვხედავ. უფალი მამისი სულ გვიან გვიან მოდის ჩემთანა, ღმერთო იმ ცივანთა, რომელიც მძიულ ქაღალდს მე ვხედავ.

მკრამ მოყენი თავში ან უშუალოდ ამისთანა ფაქტებსა, რომ ესამდებელი იყო, რომ იმ კაცს ან უკვადეს ვალენტინა, რომელიც ვალენტინას უხდა მთავრობის თავი.

— მე დავწმენებელი ვარ, რომ მამისი განკუთვნილი გიბეჭებთ თავს ატრე გულს იღობს, უხდა დამადონს მამისი სიყვარული, უხდას მამისი დედის დედაც: — იმას ემისან, რომ ან გასტყუების სიძლიერის სიყვარულობაში, თუ რომ მკატუობენ იმას თქვენი სიყვარულსა.

იმ წამში გამოჩნდა მძვენიერი უმარწვილი თავის გამსრდელობითა და ერთი გადევნება დედაც, რომელიც უხდა ყოველივე იმისი დედა

უმარწვილი ვერ გადევნებ დედისა მკრამ ფესვდა. გამსრდელი უხდა მოსდევდა, და ხელში მხათ უქონა რომ დაიჭირებს თუ ვინც-ცაა იქვე დებს.

უმარწვილი მიდიოდა წირდაწირ ვალენტინასთანა.

რადამც სიყვარულში მამისი დედასა გამსრდელებს და უმარწვილს თითონ გადახდებდა რადიკალურ სიძლიერით.

— ფრთხილად უხდა! დაუძინა უმარწვილს დედაც გამსრდელებს და მიუბრუნდა რომ დაიჭირებს უმარწვილი.

მკრამ უმარწვილი უთუთ წაიქცეოდა, თუ რომ კალენტინა ან მოსწრებოდა და ეყვანა სულია.

— ან ვინც რომელიც გადარბობდა მადლობა! უმარწვილს უხდას ქაღალდს.

კალენტინამ მამისი მკვლავ უმარწვილს დედას, იმის დადენებულს სიმძვენიერსა თუმიცა იყო სიყვარულითა და ფერ დათუქალი

— ერა მძვენიერი უმარწვილია! წამოიძინა კალენტინამ დიმილით და უმარწვილსა გადევნებდა თავისი ადრის ფერის ტუჩები რომ გაუღიმიან ამასა.

— თქვენ მძიულ კეთილი ბრძანებით უხდას უმარწვილს ქაღალდს დედობრივი სიძლიერითა.

—ოო, რა საკვირელი შავი თვალებია! რა მშვენიერი თმებია! გინდათ მაკოცოთ ხეშო ჰატარა მეგობარო?

—ო! რასაკვირელოა, უზახუსა დაღამ:—აკოცე ამ ქალსა მაქსიმ.

ამ სსკელის გაგონებაზედ ეს უსრწვი ია უმფრო მეტად მშვენი-
რი გამოჩნდა ვალენტინას თვალებში; ამან მაცრა დაუწყო კოცნა
მის ანიებულ ღოგებს.

—გამოიხსალე ამ მშვენიერს ქალსა ჯ წავიდეო შინა უთხრა დე-
დამი უსრწვილსა

უსრწვილმა მიიტანა ჰატარა სელები თავის ტუჩებთანა ჯ გაუგ-
ზანსა საღამო ვალენტინასა.

უჩინამ აიყანა სელო მაქსიმო ჯ გაჭყე უჩან საღვასდა დელსა
მაქსიმე მეორეს დღეს წავიდა დე-მარსანის ოტუილში ჭვითის
ვალენტინას თუ როგორ გაატარა გუშინდელი სვირობა.

ვალენტინას ჭვესდა სტუდენტა: ერთი ვიღაც მოხუცი დედაცმა
ჯ ერთი უსრწვილი გაცი.

მაქსიმმა მამიკ იცნო მარკისა დეკალიონი, რომელსაც მალმალ
სედავდა ვალენტინას ავამეოოობის დროს

უსრწვილი ქალი შეწითლდა რა დინასა მაქსიმე ჯ გაუვირა სე-
ლი

—დოსტური ბებნი, გამოუცხადა ვალენტინამ უსრწვილ გაცნა,
მერე მიუბრუნდა დოსტურსა ამ სიტყვებით:—მარკის დეკალიონი
ი მამიდაშვილი.

დიდი სსმძარი იყო მაქსიმესათვის ეს გამოცხადება.

ამას მოაგონდა სიტყვები მოყეს ცოლისა როდესაც იმან უამბო
მარკის დეკალიონი თხოულაბს ვალენტინასა. შირველი სახეს
რკისის ვალენტინას ხსელი იყო ამხათვის სწორეთ ხატანჯელი
გრამ ამან იმოდენათ შეიძლო, რა შეიძურა თავი ჯ აჩვენა მძეი.
ობიანათ

რა გაიგონა თავის ავანტურისიგან დარწმუნება, რომ სვირობამ
იმოქმედა სახარჯელათ, მაქსიმმა მიიღო ცოტან ხანს მონაწილეო-
ბა საერთო ღ შარაგმა ჯ ხაჩაროთ წავიდა.

მოყენი წამოდგა გააცილო ჭქაში, ჯ დაუქნა თავი ვალენტინას
შახუსით რომელიც იმან ანიშნა თვალებითა.

—დოსტურო, სთქვა მოხუცმა დედაცმა რა გააცილო გარკო

—მადრიძისეულ დედამისსან რა ძრეულს სურს თქვენი ნახვა დღეს
სალამოზედ თავის სასლში.

—მე ყოველთვის მისათ ვარ მადრიძისეულ დედამისსანის სამსახურ-
რისათვის, უმასუნსა მასწიმიმს სსჩქაროთ, ამიტომ რომ მოუთმინლათ
ელოდა დარწმობილიყუ მარტოვს ემინოდს არ გამომსთქვას თავის
გულის მასუნსა.

სალამოზედ მივიდა მასწიმი ვალერანისთან ბ ნახს დიდი გამეფ-
ოთობული პირველი, რომელიც ამას თვალესში ეხვეს იყუ სამინველი
სწიოთლი ლოყებისა.

—სომ არ გაგაგვიკომ? ჰკითხს მასწიმიმს.

—არა, დობარეო, უმასუნსა ვალერანისა: —მადრიძისეულ ვი-
თხრათ ძრეულს გამეფოთობული ვარ, ამიტომ რომ მე უნდა მივიღო
ერთი დიდი საქმის გადაწყვეტა. არას დროს არ დამაგონოდა რაც
თქვენ მონაწილეობს გამომჩინეთ ჩემს ავანტურის დროს: თქვენ
იყავით ჩემთვის მომხატობული, მინამ ჰქეძით თქვენ იყავით ჩემთვის
მეგობარი, ბ აი რისათვისა გთხოვთ დღეს ჩემთან.

მასწიმიმს თავი დაუკრძა.

—რადგანაც თქვენ მიიღეთ ჩემგან მეგობრობის სასელი, განაგრ-
ძელს ვალერანისა: —მე იმეო მასქს უნდა არ მეტყვიოთ რჩევის მო-
ციმბასა რომელისადაც მე ვსაჭირვობ.

—ბრძანეთ, სიყველას გაძლევთ გიუმასუნოთ სისწორითა.

—ეს საქმეს ჩემი ვათხოვებისა, განაგრძელს ვალენტინამ, ბ ამ სი-
ტუვსა უნდა დაეკარება ლოყების სწიოთლი.

მასწიმიც დაუჭრდა, მაგრამ შესაგრდა ბ აჩვენა თავი მშვიდობი-
ანათ რომელითაც იმედი გადაუწყდა გამაწვილ ქალს:

—თნ ღმერთო! ნუ თუ არ უყვარვარ ამისა? გაიუქნა ვალენ-
ტინამ: „ნუ თუ ის რდილთა ბ მონაწილეობს რომელიც ამან
გამომჩინს სულ იყუ ჰქეძის მოგაგლობა?“

მაგრამ ლამაზის განგრძელების საჭირვებში შესაგრების ამისთავს
—რამდენი წელაწადა მარჯისა დეკადომისა სურს გამხადონ
თავის რძლათა.

ეს შედგა მარჯის სახს იმ იმედით რომ შესტყოს მასწიმიმს
სახესი ცეკვალი.

მასწიმი იყუ დამშვიდებული ბ ეტყობოდა რომ სწორეთ მეგო-

ბრიული მონაწილეობით უგდებდა ყურს.

ვალენტინამ ძლივ ჩაუღწია ტრემლი, რომელმაც თავლები დაუსველა და განაგრძა.

ამისხათვის მამიდა ჩემს ბორბალებით მოისმარა თავისი ძალა, რომელიც ჰქონდა მიცემული განთავსებულ ჩემი ანკერობისა. როგორ უნდოდა ძალთ გაგებდნენ რძალათა, ამის გუ ისათვის არც გაგებდნენ და ჩვეუმი, და არც თითონ იღებდა ვისმის სხლში, და ვერც და შემწეული და იქმდინ მიიყვანა თავისი ბორბალება, რომ უნდოდა მოვემოტრებინე მოყვინათვის, რომელიც მიყვარს მშობელი დედასა ვით.

— ეგ სამაგლობას! წამოიძახა მაქსიმმა გაჩინსლებით. თუმიც აძლავებდა თავსა, მაგრამ მის უგანკალებდა. ვალენტინამ შეაწყო ეს და მიეცა ამითი გაბედულობა.

— თხ, დარტერო! გაწიკვრინა სიკვება ამან მოცოცსლებით: — რომ იცოდეთ რა სარკანჯილი გამოიძლია.

— მერე მარჯივ დავაღმიან როგორღა იყო?...

ჰკითხა ბოლოს ჰქვიმმა რომ დარტერო გული შეიძარა.

— მამიდა ჩემს შვილის სამდურავი არა მაქვს რა: ის ყოველთვის ამოუყურებდა თავის დედის ჩემს გამოისათა, და მოლოლო ჩემ გამოსვლის დროს იმთ სხლდამ დაიწყო გამოსენა ჩემი სიყვარულისა.

ვალენტინა გახედა, მიოთმ თუ შვიდა ფიქრებში, მაგრამ ეს ცდილობდა ეგები გამოეჩინა მაქსიმის ფიქრები.

— და აკრ ხელი, დაიწყო ვალენტინამ: — მარჯივ დავაღმიანი გა-- მოკლდა ჩემი სელის სათსარკანჯლად. და მიითრა რომ ესეა შეუძლიან მოსოვარს როდესაც ვერავის შეუძლიან დამასლას ნების მიცემისა თუ რომ იმის საუბედუროთ არ მაქვს დეს მე ისა.

მაქსიმო სულ ივდა ჩემათა.

— სწორე მოვასწორო. განაგრძელა ვალენტინამ: — ჩემი გული ს მიწე ხა იმასთან შარკივის რ მის მეტი არა არის რა. ეს ფიქრი რომ მე უნდა ვეუთხო: მამიდა ჩემი შვილს არაფერს ბენიერობას არ წარმომადგენს მამის როდესაც მე მხერს რომ ჰკუთით და გულით მიმიზიდოს იმ კაცმა რომელმაც დავარქვე ჩემ ქმარათა. ნუ თუ დარტერო, თქვენ გამრისხავთ ამ ფიქრებისათვის?

—მი ვბოკებ მაგ ფიქტებს ჭკვიანურისა; მაგრამ მაგსა ახრულებს
ჩიულ ძნელა. რა ანა კსოქათ თუ შეუძლებლია.

—მაშ მაგ შემთხვევაში, მე შეკინისა? ჩემ ოჯახს ვფიქრობსა.

—თუ გრებავთ მოსმინათო მეკობრობაზე რწკას. მიუწოდა მაქს-
სიმმა გავჯერებულის ხსოთ:—მე არ გირჩევთ მე ფიქტებთან
დედა კაცს არ შეუძლიან იარახ მარტოთ ხაქათს ხატოცხლას გზა-
სუდა აი ჩემი დარწმუნება.

—მაშა ხადამე. განაგრძედა ვალენტიანამ. დიდის გაუბელობით.
ღ გრძნობდა რომ ამისი ბედნიერება აქნება დამოკიდებული იმ უსი-
ხრედ რომელიმედაც თათონ გამოითხოვდა მაქსიმსა:—მაშა ხადამე
თქვენ მიწხვეთ... მივიღო თხოვნა მამიდა ჩემის შევილისა?

—დასს. თუ რომ თქვენ ხწოტოთ მაგვეს ჩემ გაქვთ იმისი....

—გრეგი იუოს თქვენი ნება. მაუგო ვალენტიანამ გავჯერებული
:—მე მივეუბნები თქვენ წყევს ღ ამ ერთ კვირასედ მე ვიქნები
მარტივსა დე-ვალმონი.

მაქსიმს გული გაუხვდა, დიდის ძალა დატანებოთ. რომ არ უღა-
კატოს თანას ამ ლაშაბრქის. ეს წამოუდგა რომ გამოიხსლიოს.

ვალენტიანას აღარა ჰქონდა დანი წამოდავრილ იუო, ღ რომდ-
ნად მაქსიმის დაუგრა თანვი. ვალენტიანას დაედო შევდარის თუბი;
სიკვირესა ღ დავიდა უთხროთ

• გული წაუარდა! წამოიძინა მაქსიმს მეშინებულის ხმითა აო,
მეგნიროთ ფირწვიდომ!... •

იმის მაგობროთ, რომ უმყოლს ღ მოაბრუნოს. იმან დაუწყო ტქ-
კრს ღ ლაშაბრვი გამოუჩნდა ილია სიკვირებოთ.

• აო ვალენტიანა! • ამბობდა მაქსიმე. არაჯორ მიყვარხარ, რომ
იღოლო თუ რასა ვარძნობ რომდასდა ვიქნობ რომ შენ უნდა მი-
ტრე სხვისა! რაგო ნება არა მაქვს წაჯაროვ შენ. იმის სელადამა?

უფერებდა მაქსიმე დიდის სიკვირულით ვალენტიანას.

• აო • განაგრძედა ამანს • თქვენს დღეში ვერ შეიკვობთ ამ სხმი-
ნელს ხიდიფილესა. მაგრამ მე აქვდამი გავიგან მოსაგონებელსა, რომ
უღიარ დარჩება ჩემს გულში სიკვირულიდანა •

• აქ ამან მიიტანს თავისი ტუჩები ვალენტიანას მსკენიერს თიებთანა
მახვრა სუდა.

მწამში ვალენტიანამ გასწავლ თვალები, იმის მაგობროთ რომ და

უკედროს ამისთვის გაბედულადისთვის, ამას ღიმილით გაუშვირებელი

— მე ვიფიქრებ მქსიმ რომ უნდა გიფარდეთ უთხრა ვალენტინამა.

— ო! ძმაცივით, ვალენტინა, ეს იყო ერთი წამის ატანება, გეფიქრებოთ რომ მე თქვენ დღეში ველახ მნახათ....

— ამ ერთი წამის წინათ, მე გვრძნობდი ჩემი სიკვდილის მთავრობებსა. ამიტომ მქსიმ რომ, თქვენ იმადენათ თქვენ თავის ძალა დაატანეთ რომ დამაკურათ მითომ მე არ ვარ, ჭეშუმტადარ, ვარ ამ ფიქრშია.

— ოს! რათ დასუსტდა ჩემი ვაჟკატობა!.. ვალენტინა, ნება მიბოძკეთ წავიდე.... მე უნდა გელი ზვილო თქვენგნითა.

უმარწვილმა ქალმა დაუწინა ჩელი

— გელი აიღოთ ჩეჩინათა როდესაც ჩვენ ორივენი თავისუფალი ვართ, სოქვა ვალენტინამ ღიმილ. ი. ა.

მქსიმამ შეერთა.

თავისუფალი ვართ; წაიბუტბუტ მქსიმმა: — ღიან რასაკურგულია... მკრამ, გამოუცნობა კედელი გაშორებს ჩვენ ერთმანეთისა.

— როგორ? ჭკითსა ვალენტინამ გაფიქრებული

მკრამ იყო ჩემათ რამდენსავე სანსა

— მე გამამტყუნებენ უკედროს ფულის მოყვარულბაში, თუ რომ მე მოვბძენი თქვენი კელის თხოვნასა.

— მე გხთვიდა რომ თქვენ უფრო თავისუფალი სანსათისა ხართ მქსიმ. თქვენ რა დავა გაქვი რასაც ქვეყანა იფიქრებს, რავი მე გოვლით თქვენ კეთილ მობალ ვატათა?

მქსიმამ ეტყობოდა მკრამ იდგა თავის სიტყვებდა. ამიტომ რომ ამისი თავის გამართლება იყო ტყუილი მოვინება.

ვალენტინა დავრბული რომ უკედროს მქსიმამსა, ჭე ის თავის მეტოკეთილშობილობით მზათ არის ორივე გაბედურდენ, ვალენტინამ მიიღო უნებ ერთ ბაშათ მოულოდენელი საქმის გადაწყვეტა, მკრამ გაფიქრებდა არ შეტყობინოს მქსიმამსა, მსიღოთ ესვეებოდა ჭკითსა რომ ერთბაშით თავი არ დასკობს ჭე გამორთვა სიტყვ რე იფიქრებს ჭე ამ ერთ კვირის შუადეკ მოვა.

გამოვიდა თუ არა მქსიმამ ამის ხახლიდამა, ამან დაუწყო თავის გამტყუნება რე რათ დასუსტდა ძალა ჭე მწარეთ ნანობა, რომ რა

დაპირდა ვალენტინას კიდევ ნახვისა მაგრამ შიტყმულ სიტყვას ვალენტინას
გახტუნდა.

განვლო ერთმა კვირემ, დიდის გაუბედველობით ობენი წავიდა
ვალენტინასთანა.

შევენიერი შირი ვალენტინასი სუნთქავდა ბედნერობითა. ამის
გამტურა მაქსიმე. ამას ეგონა რომ ისიც ისე უნდა გატანჯულ იყო
როგორც თითონ იტანჯებოდა უგანასუნელ ნახვის შემდეგ. ამის
გაგვირგვამა მამინ უფრო ძოქმატა რადესაც დანახა საბრალე ვაბ
გრესლასედ დაგდებული.

— თქვენ ბალებში დიდისართ? ჯერ მალე არაჩნის ჭკითსა მაქსიმის
ცოტა დატინვის სახით: — ჯერ თქვენ ისე არ გამაგრებულ ხართ, სა
დაძე უძილათ.

— დაძვიდდით, დოსტ ურო: უნახუს ვალენტინამ დიმიდით. მე
გერძობს ჩემს თავს ისე კარგათ რომ მეტი აღა შეიძლება. მართალია
მე ვიყავი წუხელას ბაღში რომელიც მარგოსა დე-ვალმასა; ჭქანდ
მაგრამ სუ გამოყვარდებით: მე არა ვიტანციობდი.

«ესრე ჭა როდესაც, მწუხარეება მე მტანჯავდა, ამის მარტო
დროს გატარებს თქვენი ჭქანია!» თქვობდა მაქსიმე «მალე გულ
გაუგრძობდა საკმაო იყო ერთი ბაღი რომ ამისათვის თქვენ
გამოეცვალა»

— მე არ ვიტანციე, მაგრამ ქალაღში ბევრი ვითამაძე, განაგრძელ
ვალენტინამა: — მე ბევრი ვითამაძე ღ მეტადრე ბევრიც წავაგე

— როგორ, განა თქვენ გიყვართ ქალაღის თამაძობა?

— სულაც არა, ძირიელ შეკავრება, უნახუს ვალენტინამა: — მაგრ
იმედი მაქვს შევერიო. გამოცდხანით დასტურთ რეერთი წავაგე გუშ
მარგოსას სასაძია?

— არ ვიცი.

— მარგოსა დეკალიონის სასაღში თამაშობენ დიდ თამაშობის
ღ წარმოიდგინეთ: მე წავაგე რცდა სუთი ათასი ჟრანკი.
მერე უახუსს აღარ მოუყვდა ვალენტინამ, წამოდგა აიღო სტოლი
ღამ რადეს ქალაღები ღ მიიტასა რაქსიმის თვალწინ.

— მე ვიქმნები თქვისი დიდი ძაღლობელი უფალო ობენო, თ
რომ თქვენ რჩევას მამცემთ რამდენსამე საქმემა რომელშიაც
მინდა მივიღო მონაწილეობა. უთხრა ვალენტინამ ღ მიაწოდა ქა

ლდები ჭკპიმსა.

— დიდის სიამოვნებითა, უნესუსა მაქსიმმა, თან და თან გავეირვე ბუღმა. ამან დაუწყო უურადლებით წაგითხვა ქალღლებსა რომელიც მისცა უმარწვლმა მასხინქელმა.

— მე შევერტე ამ საქმისა, უთხრა მაქსიმმა რა შეიტყო ქალღლებს ძალა: — ეს არს ძრეულ უიძვეული. თუ თქვენ მიიღებთ ამამომონაწილეობასა რასაკურველია გაამდიდრებთ ავასაკებსა, რომელნიც თქვენ გვირდებიან საკურველებსა, მაგრამ თქვენ უთუოთ დაჭკარგავთ თქვენს ნასევარს საცხოვრებელს.

— თქვენ ვერ გეოხიათ?

— დარწმუნებულიცა ვარ მაგში

— ამ შემთხვევაში სვალვე უბრძანებ ჩემს ნოტრიუსსა გაჭვიდობ ერთი ჩემი სხლთაგანი, რომ ის ფული მიგცემს საჯვარელს ავასაკებსა, როგორც თქვენ არქმევთ იმათა. მერე უბრძანებ გაჭვიდობ მეორე სხლი ამასთანავე მიუმატოთ სხვა და სხვა საქმეები ამიებსავე მსგავსი, და კიდევ ჩემ ქალღღმში წინაგი, რომლისაგ იმედი მაქვს ბევრი წავაგო, ასე რომ ესენი უკვლავ ერთათ, ძალე გამამისსიან ჩემთვის სამიძარს სიმდიდრისაგან. თქვენ რაღასა ფიქრობთ ამისას დღესურა?

— მართლა. თქვენ ძალას მატანთ ვიფიქრო, რომ თქვენი გონება.....

— ოა! სარწმუნოთ ბრძანდებოდეთ. რომ მე ვსტებობ სრული გონებითა, მხიარულით წაართვა სიტუვა ვალენტინამა; მერე უცებ მიიღო დაღონებული სასე და განაგრძელა: — რასაც მე უამბობ მაქსიმ კიდევ ავასრულებ; განა, მოუმატა ამან და შესედა მოწიწებით მაქსიმსა: — განა თქვენ არა ჭზოვებთ, რომ მე არა ვარ ისრე მდიდარი და თანასმა გასდებით მიიღოთ შრომა ჩვენის საცხოვრებელის მოვალეობისასა?

— ვალენტინა!..... ოა! ესრა გადაუსვლელი უძირა ორმა რა გავშორებს ჩვენ ერთმანეთს? წამოიძასა მაქსიმმა, სრულიად გამოსული დავიდა და დასტყროდა ვალენტინას გამოუთქმელი სიფვარულითა.

«მდივს ესლავი თანასმა გასდება» ფიქრობდა ვალენტინა და ბრწყინავდა სისარულით.

მაგრამ მაქსიმი უცებ წამოდგა; სასე იმისი იყო ძრეულ შესული

— არა, არა, არას დროს! მშვიდობით, ვალენტინა, მშვიდობით.

სთქვა ეს ღ წავადა ხაღვლით გულ ამსებული.

VI

მორეს დღეს ვაღენტინა შეწესებული ნაღვლისგან, დაჟდა და-
კეტილ ოთახშია ღ უბრძანა არაუინ არ მიიღონ. ეს იჟდა ღ ტირ-
ოდა, როდესაც მოუენმა, რომელიც თითქმის იმ სახით შეწესებული
როგორც იმისი ძვირფასი გაზრდილი, მოუტანა წიგნი ვაღენტინასა.
ვაღენტინამ გახსნა წიგნი სთრთოლითა: ამან იცნო მაქსიმის სე-
ლი აი რა წაიკითხა ამანა.

«მე მოვალე ვარ გამოვიცხადოთ მიზეზი, გუშინდელი ჩემი უცებ
თქვენგან წასვლისა, ეს გამოცხადება ძალს მატანს გამოვსთქვა ჩემ-
თვის ხამიძიარი გამოძახებელი; რომ ღითაც, ვგონებ, მე ღრმით
დავეცემი თქვენ თვალში, მაგრამ მე ვსთვლი ამას სწორე კანონით
ჩემის მოვალეობისა.

«ვერ უწინ ნება მიბოძეთ გამოვსქავა, სულ ჩემი გულის შეკარ-
დნა თქვენსუდა ღ ღრმა სიყვარული რომ ელთან თქვენ მიიზიდეთ
ჩემი გული, მაშინ როდესაც ვერ არ გიცნობდით თქვენა ღ საშ-
ინელი სიზისლე მქონდა ვიკონტ დე-მარსანი ქალისა.

«მაშატივეთ რომ მე უნდა ავიხსნათ თქვენ ას გარემოება, რომ-
ელიც თუ მე არა თქვენს დღეში ვერ შეიტყობდით, მაგრამ ეს გაჩ-
კენით თქვენ მიზეზსა, რომელიც მე მამორებს თქვენგან: ვიკონტ
დე-მარსანი, მამა თქვენი, აეო ჰირველი მიზეზი ჩემის უბედურებო-
ბისა, რომელიც მე გამოვიარე ჩემს უმარწვილობაშია. მაგრამ ჩემი
მოქმედება წინაშე თქვენთან არ უნდა მიეწეროს ბოროტ სახსოვრო-
ბას ჩემისან თქვენ გვართანა.

«დას, მე სულ ეკვლას დავივიწუებდი, ამიტომ რომ თქვენ არა
ხართ ზახუხის მიწეში წასრულისა; დას, მე დანისხამდი ჩემს თავსა
ბედნიერათ შემძლებოდა შემეწირა ჩემი სიცოცხლე ღ გამებედნიერე-
ბინა ამისთანა მშვენიერი ღ კეთილშობილი ადამიანი, როგ არც თქვე-
ნა ვაღენტინა; დას, თავ გაწირვით, ღ დიდის სიყვარულით მოვი-
ნანიებდი ჩემს უხამართლობასა ღ სიზისდესა, რომელიც მე მქონ-
და თქვენი გვართანა.

«მამასადამე ამასუდ არ არის დამოკიდებული ჩვენი ერთმანეთის
გამორება თქვენის გაგონებით კაცის შატოხსნობაში მე იმედი მაქვს
რომ თქვენცა იმ გვართ დასჯით როგორც მე ვსჯი.

«განჯლო მას უგან ბეგრმა წელიწადმა. როდესაც ერთი დედაგატი ატეობდა ჩემს მარტოკობასა და ჩემს შიშველ ვაჟსა. ისიც ჩემსავით იყო ობოლი. ბუნებას ეჩუქებინა იმისთვის ყოველი შეგულებანი თუ გულით და თუ ჭკუით. მე მიუვარდა ისა და ყოველივე ჩემი გულის მასუსს ვეუბნებოდი; მე ვმუშაობდი იმ იმედით რომ დამეტქმია იმისათვის ჩემი ხასელი; მე შევრული ვიყავი იმასთან ფიციითა და მოუთმენლად ველოდი იმ დღესა. როდესაც შეძლება ნებას მამცემდა დამეტქმია ჩემი ხასელი ჩემი ყმარწილის დედისათვისა.

«ეს იყო დაუფიქრელი ფიქრი და სურვილი, როდესაც უცებ მე შევიტეე სამინელი ხაიდუმლო, რომლისგანაც მე უნდა გამაძევალია ჩემი ხაყვარელი იმედები თუმცა სინანულსედა არა, მაინც საუკუნოთ ხაბრალისედა.

«ხასელი, რომელსაც ირქმევდა ჩემი ხატლო, არ ეკუთვნოდა იმასა. შირკლათ ის რქმევდა ამ ხასელსა, ჩვეულებისამებრ მაშინაცელის გვარსა, ამიტომ რომ იმისი დედა გათხოვსულიყო მეორეთ როდესაც ის ყოფილიყო შატარა; და მერე კი განკებ არ მეუბნებო. და თავის სწორე გვარსა, იცოდა რომ აქ იყო დამალული სამინელი ხაიდუმლო.

«ორი წელიწადი ისა მალამდა ჩემთან თავის გვარსა, იმ იმედით რომ ჩემი ხიუვარული იმისი, და ჩემი შვილისა დამარცხებს სხვა ჩემ გრძნობასა როდესაც მოატანს ის დღე რომ ხატარო იქნება ამ ხაიდუმლოს ასხისა.

«ეს ხაიდუმლო იმყოფებოდა იმაში რომ ის ყოფილიყო შალგონიკი ბოჭორის ქალი, იმ კაცისა, რომელმაც მოტკლა მამარჩიმი.

«იმან დიდი ხანი იცოდა ესა, ამიტომ რომ მე უკვლა ჩემი თავგახსავალი მეთქვა იმისათვისა.

«ამის შემდეგ ყოველი ფიქრი ჩვენი შეერთებისა, გასდა შეუძლებელი. ჩემს გულში დარჩა მარტო ერთი გრძნობა: გრძნობა ღრმა ხიბრალულისა ამ ხაყვალი დედაგაცისა, რომლისაც ხიტოცსლე იყო ჩემთან გაფუჭებული. მე მოვალე ვარ უპატრონო იმასა; მე მოვალე ვარ აგრეთვე შევამსუბუქო იმისი ხიტოცსლე, რომელიც არის უბედურებით შერყეული, ამ მოვალეობას მამლევს ჩემი ხაიდისი, რომელსაც ავანრულებ წმინდათ და თავ გაწირვით, და თუმცა არ შემოდინს დავარქვა ჩემი ხასელი ჩემი ვაყის დედასა, მაინც რომ არ მეფი-

უკანო მეტ სატანჯიელშია ფიცი მივეცი, რომ არა დედაცნა არ ეკუთვნის ჩემი სახელი.

ესლა თქვენ იცით ყველაფერი ღ შუმიბრალეთ. ან არა უფრო კარგი დაძვირეთ. თქვენს ხართ უმარწვილი, მდიდარი, ღ მშენიერი ღ თქვენ მომავალი გოცნადებთ ბედნიერებასა რომლისაც თქვენს ხართ სრულიად ღირსი.

• მაქსიმ ბებნი •

— ოს, ჩემო კეთილყო მთქვენო! ის ჩემთვის საუკუნოთ დეკარგულია! წამოიძახა ვალენტინამ გულ ამოხვევით: — მე კარგათ ვიცი იმია სი თავის ნათქვამი სხისათი, რომ შეუშვა ფიქრში, თუ როდისმე გასტესს ფიცს! რათ გამამისხნა მე იმან სიკვდილისაგან? მე მინდა მოგვკვებ....

განკლო რამდენამე თვეში.

კვირში ერთხელ ვალენტინას მიდიოდა მოყვს სხსლშია, სადაც მალმალ სედავდა ლეონტინას თავის სკოლის ამსანასა.

აქ მანცა ჭქონდა ვალენტინას სიამოვნება რომ ესმოდა მაქსიმის სახელი მალმალა, ამიტომ რომ კეთილი გულის პატრონს მოყვს ცოლს. სწორეთ უყვარდა თავისი უმარწვილი ჭქიმი. მაქსიმიც ყოველ დღე მიდიოდა სხსსავათ, ამ თავის დღეში ავანტურა დედაცნათანა. ამიტომ რომ ეს სრულებითაც არ იყო ავათა არამედ თითონ ფიქრობდა ისრე. მაგრამ მაქსიმი მიდიოდა ამასთან ყოველთვის დილითა როდესაც კერა სხსავდა ვალენტინასა. უმარწვილმა ქალმა, ღ მოყვნმა დიდათ შეიყვარეს სეირობა ოტუილშია. ღ მთელ საფიქრულში მალმალ სედავდა უმარწვილსა, რომელიც თა, ის ბირველ სეირობაში სხსა.

იქნება ვალენტინას მიიზიდავდა ის უმარწვილი იმის მიხეზით რომ ერქვა მაქსიმე, თუმცა ამის ეჭვი არა ჭქონდა, რომ ის უმარწვილი ყოფილიყო ისა, რომლისაც დონტურმა გამოუცნადა თავის წიგნშია, ან იქნება იმიტომაც რომ უმარწვილ დედაცნადედ, რომელსაც უმარწვილი ემხდა დედასა მიეზიდა გული ვალენტინასა.

ვალენტინა ეჭვიოდა უმარწვილ დედასა მეგობრულათა, მაგრამ ის ისე დაფარულათ უმანსუხდა, რომ ვალენტინას ეძინოდა ღ ვაი თუ იმან ურცხვათ მიიღეს თუ სთხოვოს რომ პარეშიაც მეგობრებით

იყენენ. მაინც კიდევ იმოდენათ გაძეგობრდნენ. რომ გალენტინა სანდისსან გაჭყუებოდა უმარწვილის გამსრდელის სახლამდინ.

ამითი ეტყუებოდა. რომ კარგი ჭკობის გამოთ დოსტურს ობენს ნება მიეცა ლუისასათვის კარში გასვლისა. & ისიც უოკელ დღეს ატარებდა ოტუილში ერთს მშეენიერს დღეს. ლუისა & მქსიმი ერთათ წავიდნენ ოტუილში, აქიტომ რომ ის დღე იყო დაბადებისა პატარა მქსიმისა: იმას შეუხრულდა ხამი წელაწადი

— მგონია დღეს გაგარნოთ ერთ ქალთანა, რომელთანაც წლეკანს დელს საფხულს გაძეგობარდი, უთხრა ლუისამ გზაზედა: — ძირი ელ საუგნოო ქალია & პატარავს მტემელი ჩემიცა & ჩვენი შვილისაცა. მე ვიცი მხოლოთ იმისი ვგარბი, ამიტომ რომ არ მინდოდა შექეტელ-ბინებინა ჩემი გარემოება & შეშინოდა გამამეკითხნა. ის უოკლოვი-მოდის ერთი სნიანი დედაკაციითა რომელიც ცსოვრებს იმისთანა მგონია გუჟერხანტკათა.

— რა ვგარბა? ჭკობისა მქსიმისა

— გალენტინა დემარსან.

უმარწვილმა კაცმა კინაღამ დაიუკითა ახაკვირვებისაგან. ამას უნდოდა მოეგნებინა რამე, რომ მაშინვე დაბრუნებულყო პარეშია. მაგრამ გვიან იყო ისინი კიდევ იდგნენ გამსრდელის კარ წინა.

როგორც უწინა ვსთქვიით, გამსრდელი იდგა მეორე ეტაკში განმარტობულ ძერმისა.

ღუიზას სისარული გადაეჭრა ნადვლათა, რა დანისას უმრწვილი ფერმეთალი. განვლილს ღამეს გამსდაროიყო კიდევ ავათა; მაგრამ ჭკვიმმა დაამწვიდა, დარწმუნებით, რომ ამ ავანტეოფობას არაფერი შიში არა აქვს. დედის გული ამისო სისარულით, მეტადრე როდენაც უმარწვილი მივარდა დაუწყო კოცნა & სხვა და სხვა ნაწი სასელებს დარქმევა

მქსიმი შესტქეროდა იმათ აღერსს სიყვარულით & იქნება კიდევც შურდა ბედნიერობა ლუისასი, ბედნიერება რომელიც არ შეეძლო თათონაც გაყო იმათთანა.

იმ საათში ვალასაც დაარასუნა კარება, მქსიმი გაფითრდა, & მოავონდა ლუიზას გზამი ნათქვამი სიტუებები.

გამსრდელი მივიდა კარის განსაღებათ, & უმარწვილიც ჩამოვიდა დედის მუსლებადამ.

— დედა, აი ის ქალი! წამოიძახა ემარწვილმა. ზ დაეცა სელებსედა
სსალ მოსულს ქალისას.

მაქსიმმა კინაღამ უღალატა თავსა, რა დანახა ვალენტინა. შესუ-
ლი მხიარულათ ზ ქაყოფილი. მოყენმა ამოიღო ზ დაწყო სხვა ზ
სხვა სათამაშოები ზ კონტრეკტები რომელიც მოეტანა მოზალდრათ
ემარწვილის დაბადების

ვალენტინა მე გარტყული მაქსიმის ნახვითა, იმდენი შეიძლო და
ძალა თავისი შერყავა.

«აი რისთვის შეძევარდა ეს ემარწვილი» ფიქრობდა ვალენტინა
«ეს ამისი შვილი ყოფილა!»

— თქვენი სიუვარულობა სწორეთ მაკირებს, უთხრა ლუიზამ ზ
მიუგება ვალენტინასა სწორეთ არ ვიცი, რითი გამოუსთქვა ჩემი მ-
დლობა თქვენთანა!

— ნება მოგეძიო. რომ მე ყოველთვის მიევარდეს ეს ემარწვილი
უმანუს ვალენტინამა.

— ნება მიბოძეთ წარმოვიდგინოთ ჩემი დოსტური, კანაგრძელა
ლუიზამ ზ დანახვა სელით მაქსიმსედა.

მაქსიმმა ზ ვალენტინამ დაუკრეს თავი ერთმანეთს. თითქო თავ-
ის დღეში არ უნახათ ერთმანეთით.

მოყენმა მამინეკე შეიტყო. რომ ამანაც ისე გულ გრილათ აჩვენოს
თავი როგორც ვალენტინამა.

«უნდა დღე მოვიგროვო» ფიქრობდა მაქსიმე «უნდა შევიბრალო
საწყალი ლუიზა» მე უნდა მოვისმარო ვაჟკაცობა» ფიქრობდა ვა-
ლენტინაც თავისთვის «რა სატანვეული იქნებოდა ამ საწყლისა თვის
რომ იტოვებს რომ ამისი საიდამლო მე შეტყობილი მაქვს, ან იტ-
ოვებს რომ მივიყვამ ამისი მტერი.... მტერი ისეთი, რომელიც არა-
ფერი იმორკება წაერთმია მამა ამ ემარწვილიქათვის! მაგრამ მე
მამინ არა ვიტოვებ. დიერთმა დამითაროს ესლამ ამ უბედურობისა
გან ზ მაქსიმის ამათან წართ მავისგან! თუ რა საშინელება იქნებო-
და! არა მე არა ვგრძნობ ჩემს თავს ამისთანა საქმის მომხდენლისასა»

რომ უფრო კარგათ დამალოს თავისი გაუბედლობა, ვალენტინამ
დაწყო უუთებს გასსნა ზ ამოღება სათამაშოებსა ზ კონტრეკტებსა რომ-
ელიც თითონ მოეტანა.

— გაფთხილდით, უთხრა ლუიზამ დიმილით: — გაფთხილდით

გააკურათ ჩემი დოსტური. ეს ძალიან ეცვიანია თავის წამლობაში, ზე უამის ნებოთ არა შეგვიბძლიან რა მოვიქმედოთ.

ვალენტინამ შესედა მეთისკედის ხისით ჭქქიმსა სრულად და მშვიდებითა. ეს ქალია ან უნდა მსუბუქი ჭკუისა იყო ან ძრიელ ვაუკაცი იფიქრა მასხიმმა უმარწვილი ქალის ჩემი კითხვის მასხიმსა მასხიმს მისცა პატიოსანი.

— ბრძანდებოდეთ მოწყალე, ცოტა მოაკლეთ თქვენი უმურველობა დღევანდელ დღესა, ამიტომ რომ უმარწვილი ცოტათ უქეიფოთ არის.

მოკლე ღაზარაკს შემდეგ სტუმრებს უნდოდით წასულიყვნენ. მაგრამ მატარა მასხიმსა დაიწყო ტირილი, ამიტომ რომ ამას ძრიელ უყვარდა ეს ქალები, ამათსა უოველ გამოცხადებას მოჭქონდა ამისთვის სათამაშობა, კანტუტები და ალერსი.

— ჩემო სულა, უთხრა. ღუისამ შეიღსა, და არ იყო შური შეუვიდა გულში რომ ამისმა შეიღდა ესეთი სიუვარული გამოახინა უცხელ ქალისა: — ეს კეთილი ქალები გიდეკ მოვიდენ.

— მოკლეთ, მოკლეთ, ჩემო: გელაზო, სვალვე მოკლეთ ანუ მუბდა ვალენტინა, და იუყანს ხელში საკონკლათ.

მაგრამ იმათ გასვლის შემდეგ დიდხანს ტირიდა უმარწვილი.

მისცა რამდენიმე დარიგება გამხრდელსა, ღუისა გამოქმდმა შეიღსა და დაჭმირდა სვალ მოკალისა, ამიტომ რომ თუმცა უმარწვილის უქეიფობა იყო მცირე, მაგრამ ძრიელ დახანდელს ესა

მეორეს დღეს ჭქერი იყო ნაშანი და ბურუსიანი; ამის გამოთ მასხიმსა ნება არ მისცა ღუისას გაართ გასვლისა, რომ უფრო უარესი არ მოუვიდეს ამის ავანტუოფობისა.

— თქვენ რა დავა გაქვთ ჩემ სატვივართანა, მასხიმ? უთხრა ღუისამ და შესედა ცრემლით ამხებული თვალებითა: — როდესაც ერთი ღონის ძიება არს ჩემი მორჩენისთვის, და არ გინდათ მოახმაროთ,

— ღუისა, თქვენ ავი სიტუა მამეცით არ მომაგონოთ მავისავან.

მანატუკეთ.... დამსავე ვარ. მაგრამ როდესაც მე ვსედავ ჩემ შეიღსა, წაკელი გულს მწრწნის — ის ფიქრი რომ ის არ სრქმეკ თავის მამის სახელსა. მე მსურს მოკვდე უწინ მანამ ის შეიტუობს, რომ მე უნდა გწითლდებოდეთ იმის წინა. გამოგონეთ მასხიმო, მე გვრძნობ რა ხალველი მოელის იმასა! უნდა ძალა ადგეს შეიღსა სცხვენო-

დეს თავის დედისა, ეს ნიშნავს იმის სიტყვასეულ უნდა იყოთ საუკუნოდ დასჯილი. ქვეყანასეულ არას ერთი დედაკაცი. რომლისაც ვინ უნდა ნახოს უჩინოთ, ეს დედაკაცი არს იმისი დედა!

მაქსიმე იყდა, თავი ეჭირა სელითა ჭ, არ უშახუხებდა ჭ ურ უგდებდა ღვინვას ერთს წამს გაუელვა იმედმა, ღუისასა ეგონა უბრალა თავი.

მაგრამ, მაქსიმე, ერთბაშით წამოდგა აიღო შლასა, უნდოდა გაღიუო

— არა, სთქვა ამან ნაღვლით: — არას დროს, მამა ჩემის ძველად ის ქალი არ იქნება ჩემ ცოლათა.

იქ დღეს მაქსიმე მარტო წავიდა ოტუილში
რე გამოვიდა რენინის გზის სტანციიდან, დოსტუჩმა დაინახა მრავალი სალი გარბენილი იმ მხარესეულ, საითაც თითონ მიდიოდა ამან მოუმატა ნაბიჯი

იმ მინუტში ჩამოჭერეს წარსი ოტუილის სამრეკლოში. » უთუო ტყისლი ეკიდება სადმე » იფიქირა მაქსიმემა გულ შევიწროვებო მართლა რამდენსაცე გამოვრებასეულ, ამან დაინახა შავი კოჭლი დმერთო ჩემო! ეს ზაყარი ქერმაშია! » წამოძახა ამან შეშინებით ჩემო შვილო! ჩემო შვილო! »

მაქსიმე გაიჭტა რაც ღ ონეკი ჭქონდა
ეს მივიდა ქერმაში იმ დროსა რომდესაც ზაყარინები მივიდნენ ხალხი შევიწროვებულყო ზაყარის წინა. ტყისლი ეკიდებოდა სათოსა, ჭ ქვემო ეტაყას წინა სასლისასა, ამ საშინელებას ნახვით მსიმე გონება დაჭარბა.

— სომ არ იცით, ჭკითხამდა ესა შეწუხებით გარშემო მდგომთა: —

სომ არ იცით, ქერმაში: მდსოვრებელნი გადაჩნენ თუ არა?

— თითქმის სულ გადაჩნენ; მაინც იმ სასლში მდგომნი სე გადაჩნენ რომელიც ამან უკან სასლი არს.

— მამ ამ სასლში მდგომნი რომელიც აქ იდგნენ? ჭკითხა მაქსიმე ჭ დანახვა გამზრდელის ოთახსი.

— შე ვნახე მანდამო მოათრიეს დედაკაცი უგონოთ, სთქვა ერთი იქ მდგომმა

— უმაწვილი?

—სწორე მოგასხენათ, არ მინახავს.

—ის იწვა მეორე ოთახში, წართვა სიტყვა დედაკაცმა:—
ამ ნიშნით რომ მე გიყავ დამსწრე განაკვირველი გულადობისა....

მაქსიმამ აღარ უგდო ყური; ამან გაარღვია ხალხი, ჭ მივარდა
ციბესა რომლისაც ნასყვარი დამწვარიყო,

იმ წამში ერთი ხალხი კედლის ჩამოიჭრა, ესე რომ ხალხს უნდა
უგან დაეწია. მსოფთ შაყარნები, როგორც სადღატები ომში მსრუ-
ლებდნენ თავიანთ ვალს ერთმა კიდევ მიაღტა ციბე ნასყვარდის
დამწვარს ხალხს:

«დედა! დედა. ჭ უმაწვილი!» წამოიძახა ხალხმა.

მართლა ტყველსა ჭ კომლ შუა ფანჯარაში მეორე ეტყვისა, ტ-
მონდებოდა, დედაკაცის სახე სულში რალხიც ჭერითა.

—ხემათან! აქეთ! დაუძახა ძალაღმა სმამ შაყარინისა, რომელიც
გულადთ არბოდა ციბესედა.

«დედა ყვირის!» ფიქრობდა მაქსიმამ ნუ თუ ჩემ აკრძალვას
ყური არ უგდო ჭ აქ არის?»

ოა! რახაურველია! თითონ ღმერთს მიუცია ეს ფიქრი, რომ
მოარზინის ჩვენი შვილი? თუ ესა, მე უთუოთ იმავედ ვუარს და-
ვიწერ! ის ღირსი იქნება ჩემი ხალხისა»

ხალხში კიდევ შეიხმა სმა ხამინელებისა.

აღი ერთბაშით გამოვარდა ფანჯარიდანა ჭ მოესვია ციბესა ასე, რომ
შაყარნი უნდა უგან ტაქტულიყო რომ იქვე ნანგრევებში არ დამა-
რსულ იყო.

შეწესების სმა, ფანჯარიდან მეორე ეტყვისა იყო მასუსათ ხალ-
ხის ხამინელი ყვირილისა.

მთელი ტრუბები მიუშვირეს იმ მსარესედა, რომ შეიმდგონ
აღი, ჭ მეორე ციბე მიაღტეს კიდევ კედელსედა.

მაქსიმამ მივარდა ამ ციბესა ჭ უშიძრათ ავიდა თავადინ

ხალხი ვერ შეინძრა, ამხებული განკვირვებით, ჭ მწუხარებასა
მოლოდინითა რამდენსამე წამს შემდეგ, მაქსიმამ კიდევ გამოჩნდა
აღში. ჭ მივარდა იმათკენ ვის გადაჩვენასაც ჩქარობდა.

ამან მოიტაცა დედაკაცი უმარწვილით ჭ მაგრა მიგრა გულსედა
ერთი ხელითა მეორე ხელით ციბე ეჭირა მაგრა ჭ ხამოდიოდა.

მთელმა ხალხმა გამოიარა ხამინელი გრძნობა იმ წამშია, ამიტომ

რომ თუცა ტრუბები მუშაობდნენ, ალი არა დგებოდა და ესვეოდა იმათ შინი ნუკუ კიბესა. იყო მინუტი, როდესაც მოქმედებდა ამ საშინელების დაძაბუნ კომლია და იხმოდა საშინელი ტექსა, რომელიც ატობინებდა სასლის დანგრევას.

კანკალმა გაუარა ტანში მთელს ხალხსა.

ძლივს შეინძა უკანასკნელი სმა — სმა ხისარულსა, რომელიც გამოგარდა ამ საშინელების მჭკრეტელის გულიდა.

— გადარჩენ! გადარჩენ!

მაქსიმი ჩამოვიდა ძარს თავის ძვირფასების ტყრითა.

და დროულ მოასწრო. თუ რამდენსაც მინუტსა გაველო მაქსიმი დაიღუპებოდა, დანგრეული სასლის ქვეშა.

როდესაც დახრულა ეს გულადობა. მაქსიმი იყო თითქოს დაუტყულებელი და თითქმის არა ესმოდათა თუ იმას გარე შემო რას მოქმედობდნენ.

ისა მოქმედობდა თავად დაუტყულებლად როდესაც დახრულა ეს, ამან დაუწყო უგონოთ ცქერა თავის გადარჩენილებსა:

რა მოვიდა გონებასად, ამან იცნო შვილი მივარდა აივნისა ხელში და დაუწყო კოცნა; მერე მიუბრუნდა ახალ გაზა და დაკაცნა, რომლისაც ემარწვილი იყო მოვალე თავის გადარჩენითა.

— ვალენტინა!... წამოაძისა მაქსიმმა.

ძარღვა ეს იყო ვალენტინა და არა ლუიზა როგორც ამან ეგონა ემარწვილი ქალი დაეცა უგონოთ; მაგრამ იმისი გულწახვლა იყო საშინელების გრძობისა რომელიც ამან გამოიარა.

მაქსიმმა, მორენის შველით, რომელიც საშინელი შეშინებული იყო დაუწევს რაც ღონისძიება იყო მოხრეხება გულად ქალსა. ძლივს გონებასად მოვიდა მაგრამ ეტუობოდა ძრიელ სწებსა ასე რომ ჭეჭიმმა დაინახა ხაჭირთ როგორც იყოს მოამოცნოს იმ ალაგსა, რომელიც მოაგონებდა იმას საშინელებასა: დინჯათ მოხვეწიამ ძალე უძველს ამასა.

დიდი მსურველ გრძობით მაქსიმი უსდიდა მადლობას მადემოაზელ დე-მარსანა. ვალენტინა ჩავდა კარეტაში და წავიდა შარეუშია.

მაქსიმი დარჩა ოტუილში მანამ უმოგნიდა ემარწვილს მოსათავსებელს ალაგსა

მეორეს დღეს მაქსიმი წავიდა ვალენტინასთანა, რომ კიდევ გამ-

ოსტეპას თავისი მადლობა. ვალენტინა იყო თურმეკრთალათ გუშინდელს შიშის გამოყვლით. მაგრამ არასდროს ამისი სასე არა უოთუილს ესრე მშვიდური როგორც ესდა, როდესაც ზედა სხანდა ბედნიერობა, ჯ ნაღველი.

— მე დარწმუნებული ვიყავი, რომ დღეს თქვენ მოსვიდოდით, უთხრა ვალენტინამ მომწილობის დიმილით ჯ გაუშვირბ სელი.

— ვალენტინა, წაიბრებუტა მაქსიმმა: — მე მოვალე ვარ თქვენს ხეში შვილის გადარჩენისა.

— შიძლება; მაგრამ ჩვენ ორივენი თქვენი მოვალე ვართ ჩვენს გადარჩენისათვის. ჩემი მოქმედების განსაკვირვალა არ არისრა. როდესაც მე გამოვსინდი შაქარისა ჯ გნასე გამსრდელი ყმარწვილთა. მამინ აღარავის აღარ გაუგონე ჯ გიდაც სელი მივარ ჩემს კოთილს მოყენსა, რომელსაც უნდოდა დაეჭირე ჯ არ გაეშვი. მე მივარდი გიბას ჯ შევდა ოთახში. სადაც იყოთუბოდა აკვანი. მე მოვიტარე ყმარწვილი, რომელსაც ეძინა შეუშლელი მილითა, ჯ არა იცოდარს თუ რა შიში მოვლას. თქვენ იცით დაბოლავებს იმ ხამინელებსა რომელიც თქვენს მოსყალეებით კოთილათ დაბოლავდა.

— სწორე მოვასხინოთ, არ გიცი როგორ გამოვსოქვა ჩემი მადლობა თქვენთან მიბრძნეთ რამე რომ ავასრულა, რომ დაგმტკიცებოთ ჩემი მადლობა.

— ვარგი, ეგრე იყოს, სთქვა ვალენტინამ ჯ დიმილი დაეკარტა: — მე მოვითხოვ თქვენგან დამტკიცებებსა...

— ბრძანეთ! ბრძანეთ!

— გამოიგონეთ მამა! მე გკვიდრებით მისრეთ მამა თქვენს შვილსა ჯ მოუბრუნოთ ბედნიერება ჯ შაკივი იმის დედასა, რომელიც დინია. მაქსიმმა დამარცხებული ამისთანა მალალი გულისთა, დაიღო თავი ჯ უთხრა.

— თქვენი სურვილი იქნება აღსრულებული

აქლამ ეს ხანჭართო წავიდა შირ ჯ შირ ლუიზას თანა.

ამან უამბო გუშინდელი ხამინელი მოქმედება ჯ კეთილი დაბოლავება.

რა მოხმინა ეს ანბავი, ლუიზა შეიქმნა დაღონებული: ეტვიანობამ მოუწამლა ამას გული, ეტვიანობამ, იმ უცნო ქალთანა, რომელსაც შენა ბედნიერობა ამის შვილს გადარჩენისა.

მაქსიმმა ვერ შეიტყო გულით მტრობის შესვლა ამ უსამართლო დედის.

—სამინდათ ვიტანჯებოდი; ლუიზა, დაახლოვებ მაქსიმმა:—როდესაც ვიფიქრობდი რომ ხვეწ უნდა დაგვარგოთ შვილი.

უმაწვიალი დედაცაჲ შეკრთა იმედისაგან: ეტყობოდა პირველი იყო მამის დაწყება შვილისა, როდისაც იმანა სთქვა «ხვეწი შვილი»

—ლუიზა ბოძობ, მე მოვედი თქვენის სულის სათხოველათა, განაგრძელა მაქსიმმა ამჟამის სმითა, მაგრამ სმა აუცნაურადა რომდესაც ასხენა ბოძობის სახელი.

—ძლივს! მხოლოდ ეს იყო ლუიზას გულიდამი გამოვარდნილი სიტყვა ამ მოულოდნელი თხოვნის შესუსათა.

—ეს იყო მომეტებული დასუსტებული ჯე ვერ ვიტანა ეს სისასწრული, ჯე დაცვა უგონოთ მაქსიმის ძეგლავსება.

მოახლოვდა შემოდგომა.

უბრალოთ საწყალი ლუიზა თხოვდა ჯულის ვედრებით, ჯან მთელი ღობასა ჯე სიცოცხლესა, იმისათვის, რომ უფრო მთლათ ჯე დიდ ხანსა სტეპობდეს იმ ბედნიერებითა. რომელსაც ამდენი ხანი ელოდა,

ის გადაიჭვალა უკანასკნელს დღეებში ოკტობერში,

მაქსიმი სწორე გულითა სწულდა ამის სიკვდილისა, თუმიცა დიდი ხანი იტოვდა რომ ეს აუცილებელი იყო. თუმიცა ეს აღარა გრძნობდა ამის ღრმა სიუარულსა. მაგრამ ბოლომდინა ქქენდა ამისი შეტყობის ტუმა რომელსაც ის ღიწნი იყო,

ამისი სიუარული ეკუთნოდა სხვისა, ჯე ეს სხვაც მალე ნასა ამანა ერთ დილასუდ შევიდა გამსრდელის ხანლშია, ეს განერდა განკვრევისაგან ჯე ბედნიერებისაგანა, რა დანასა თავის ვაჟი ვალენტინას მუხლებსუდ მუდარო.

—ვალენტინა! ოქვენ აქა ხართ! წამოიძახა მაქსიმმა ხმის განკვლითა.

•უოკვე დღეს მოვდივარ, რომ უმაწვიალია არ შეიტყოს დედის მოკვება.

—რასან ეგრე ვალენტინა, უთხრა მაქსიმმა მხწიწებითა:—ბრძანდებოდეთ მთლათ კეთილი სული; ისე მოახდინეთ რომ უმაწვიალითა თავის დღეში არ შეიტყოს დედის მოკვება.

შასხის მაგიერათ, ვალენტინამ, აიღო თავი ჯე თავის დიდგონი ლუიჯი თვალებით შესედა მაქსიმისა ჯე მისცა ხელი.

შეშდგომად დიდის სამღვთო შრომისა
 რის მოხუცებით ბაღს შინა ვლიდი
 გარს გახუცდენ * ერნი ერთგუნდი
 ჭ გტრფიალობდენ შენ მიერ სსნილნი
 მასინ ტანხასა მტერმან გესროლა
 მან განმსრავსებლმან შენის სიკვდილის.
 შუერთ აღსავსემ კეთილსაყვდა
 მუსთაღმან ღუთის ჭ კაცობრიობის
 განგებამ თუხის სასწაულითა
 ერთის მათგანის მარუქსნა გელთ
 რომელნი ისხენ კირთებისაგან *
 დაგიტყა მისის საკვირველებით.

მაგრამ კელმწიფაკ! ის ტრესლი ტყა
 რომელი ღმერთმან შენ ავაცთინა
 მოხუდა გუფს შენთა რუსთა ქართულთა
 შენთა ქუჩსკაერდომთ ეოკელთა სჯულთა
 ამისთვის ტრემელი იკერიაშად
 იღურების მქსლთა ტამართაშინა

მუსდამოდრეკითა კელაღმეშრობითა
 მადლობის ღოცთ მაცხოვრის წინა
 რომელ დაგიტყა უხენაქსმან
 ცხებულა თუხი ჭ საყუბუელი
 შეუე უბრო სეცხსა მადლი
 ნუგაში ერთა შურეაქელი? —
 * კირთება არს მხასურება მოხუცუნსებელი
 ჭ ბეკარა დაუცდაებული. —

კოლხიდელი.

დმერთო ძლიერო მიუწოდებელი
 შევსწინაობა შენდა ქართულები მსხრქნელსა
 რომ შეფე ჩქნისი მტერთა მძლეველი
 შენ განაჩინე დიდს განსარყოფსა

შენ ფერთათა ქნისე შენ დაითარე
 შენდა აღვიწერობთ ყოველინი კელსა
 ფსალმუნთა ხმითა სამწყსო მკრკინვარე
 დაუღვრით მდგულარეს მადლობის ცრემელსა

კინ განაჩინასა კელის შესება
 თუ არ უცნობობ ჭკუით შემოღობა
 თავი კინაც ჭხმულს რადათ ექება
 წმუნვა რომ რა კნისათ დაობლებუღობა

დღეს სინარულით ერთგული კინი
 მეფევე მყრობელი დმერთს შეკვლადებთ
 რომ დღეგრძელობა კვლავ უამიერი
 მოგვას სამოდ მას ვინეცარებთ

ძრავალ დროებით მჭმუნვარე ქართულებთ
 ძალი ზ ღონე შენგან მივიდეთ
 უხულოთაგან ხელში შემწყდარულთ
 ხათული რა ჩქნისც დაჩინასეთ

შენ განუკამორე ცანჯავა ზ მტერი
 დანატრულთ მიეც თავისუფლება
 რად არ დაგთარავს მადლი ციერი
 შენგან აღქვავდა ხარმეჩინობა

ძმწოლით დიდს მეფეს შორით შეგადრე
 მოლოცვას მდაბ ვად მცირე ქართულებსა
 დაცემულსგან რათ განიკვირებ
 შენგან მოელის აღდგენას უველა

სკედის გამოთქმა

სკედისა ნისლი მედუმა გარე.

ფიქრებსა მომგერის გულისა მწველად
ღ უნუგაშოთ უოვლგნით მწუსარე.

რადც უგრძნობლად გაგდივარ ველად!

თითქოს ჯადოსნურ უცნაურძალი,
ხინუქ ანის ღ მდუძარება;

თითქოს ბუნება, დღით დამოშვრალი,
ღმით თვის გამყენს ესაუბრება.

ცადამც მთვარე გაბრწინებული
მინანს სმელეთსა სხავეს უხვათ ფენს;

ღამის მღერალი მსოფლიდ ბუღბული
ჩვეულებრივად უბტენს ღ უბტენს!...

სსკა და სსკა ციცხლით. სსკა ღ სსკა ფარად

გაბრწინებული მოსხანს ვაგსადი;

ღ ამ სკედის გულის მამკრად.

ამოდ მუსიკას გაჭქვს წკრალღი.

როს სკელოვნებით მიწა ნათლდება,

ცაზედ ვარსკლავნი მამინ კრთებიან;

თითქოს ბუნება და სკელოვნება

ერთი ერთ მანეთს ეკობრებიან.

ვერცა ზეციერს ღ ვერც ქვენიერს

ჩემი დახშული გული ვერ უგრძნობს

უიმედობით, უნუგაშოთ სმკერს,

ღ მწუსარებას ცრემლად ვერ აღნობს

ღამ მომიწამლა ემაწვილი გრძნობა?

რათ უიმედოთ სმკერს ჩემი გულა?

ხუ თუ დროებამ სკლასლად მობა

ამ დამწვარ გულში კვლავ სიუვარული!

ვაი რომ ვერა არს დიდისანი

გულს ვერ მისურვებს ტრფობისა ალი
 მის შემდეგ წარს პირველად ვცანი,
 რამ ეს სოფელი არის მუხთაღი,

მაშინ შევიტყე მე მეგობრობა,
 ვსტან სიუარული კარგათ რა არი:
 პირველი არის თურმე სუძრობა
 და მეორევი მსოფლად სისძარი!

ღ წყეულმც იუოს ისჯლე, ის ქამი
 როდესაც ვიტან ესე სოფელი,
 მის შემდეგ ამ გულს არაქვს სიამე
 ზ დავალ ყოვლგნით მიუნდობელი.

ღ ამ ნაირად ტვირთული გული
 ტივსა გონებას დას ეუბნება
 იუოს წყეული, რათ მოგცა გრძნობა
 თუ შიდ სსსავდა ტანჯვას ბუნება.

კნ. ნინო რაბუღიანისა.

წინა სიტყვაობა

ვინ გადარჩენილა ისეთი კაცი, რომლის გული წახდენილი არ იყოთ ყოველთვის ჩვენ უგნურ რეკვენ მოსამსახურეთაგან, გოგობისხაგან და მოასლებიხაგან? ვინ იქნება ისეთი ადამიანი, რომელიც უნეტარის იმათ უწმინდურობას, სიზარძეტს და მომეტებული ნაწილი იმათ სიბრძნეებს და სიხსლი არ უხდობა? რაც უნდა გარკათ მოექცეთ, ანგელოზებით იუოთ იმათთან, მაინც ისრე გაგაკუარებთ და მოთმინებულგან გამოგოყვანთ, რომ არ იცით რა უყოთ თქვენ თავსა. ჩვენი მოსამსახურე — პარველი ჩვენი ბატონია რომელსა კერას გზით ვერ დააწმუხებთ, რომ ის მოსამსახურეს და ბატონის სელექციით და ამისათვის არ შეუძლიან, ხსნდში თავის თავათ იბატონონ. აი ესაა მგონი ხაყვარული მკითხველი მკითხავს, ეს ასრე რათ არის, რატომ სულ რიგისადა, ხდობით და მშვიდობიანათ არ არისო? ამასუდ ჩვენ უმსახურებთ: რომ ბრიყული მოსამსახურეს ხსენ შირ და შირ დამოკიდებულა იმათ უხდელობასუდა; ამის არ დაიკურებთ განა? ამისათვის რომ თითონ გამოცდილება სხვათრივ ამტკიცებს: რამდენიც მოსამსახურე განათლებულა, იმდენი უფრო ცუდათ იქცევა; რომელიც თავადიშვილან ხსნდება ყოფილა, ხრულებით წამსდარია და გოგო, რომელსაც უმსახურნია თავის ქაღბატონისათვის თავის დასურვასუდა კარესუკდაც არ გაიტარება: ისინი წახდენილნი არიან და ხაქეში გამოუდეგარნი, იმათ თუძდა მოსამსახურეების განათლება მიუღიათ და გარედგან თავი გაუსუფთავებიათ, მაგრამ რამდენი გარეწაილობა აქვთ შვა გულში! კიდევ დიდხანს ვიქნებით ავ ბატონების წვალებში, და ჩვენ ვეწვალებით. ჩვენ ხსნიამოვნო დღეებში უძელოთ იქნამდისინ, სინამ ისეთ დონისძიებას არ მოვიგონებთ, რომელმაც მოსამსახურეს ხაში ხსენ არ აწავლობს: თარსნობა, პატონისნობა და უფლოთობა. ავაც უნდა ჭკვიანი ბძანდებოდათ და ამასუდ იქნით, მაინც ის წარმოგიდგებათ, რომ მოსამსახურის წახდენა თრ ძინესიხაგან არის დამოკიდებული: პარველი დაუჩქელობა და მუარე განუხსნეველობა და მებატონისხაგან ისეთი ქცევა, რომელიც

არ სწავლის მოსამსხურებს, თუ როგორ მოექცეს თავის ბატონსა და, სედავთ, როგორა სწერს მოსამსხურებზედ ერთი გამოჩენილი მებატონე; და ეს მართალია, თუ იმაზედ არ განვიცხავთ, იმის აწრით გარეუნილ განათლებას ანა აქვს განჩეკა ჭეშმარიტ განათლებასზედ. ესლა მე გვითხამთ: როგორი შესწორებული იქნება და საუბედურთა, რომელიც წარმოხდება უგუნურებისაგან, წარმაცობისაგან და სიბრძნისაგან იმ მოსამსხურისა, რომელსაც კანდობთ ჩვენ სისარულსა, ჩვენ ბედნიერებასა და მოძაგლსა? გაძღვები რომელიც არიან შირველი ჩვენი შვილების გამზღვლნი, გოგობზედ უკეთესნი არ არიან. მანც უკეთესნი არ უნდა იყვნენ. ამისათვის რომ იხინიც იმავე უზღველი და ბრივე გვარიდგან წარმოხდებოიან. რამდენ შესწორებულ აშუბასა და ჩივილს გაიგოებთ ამ დროში შატარა უძაწვილებზედ მაგრამ ვინ მოსთვლის უთვალავ მოძაგალ უბედურებას? ჩვენი შატარებულები, თუქცა ძველები. მაგრამ მანც კეთილნი გაძღვები მოგვითქვებენ ამ მართალ სიტყვასზედ. ჩვენ სხლოდ საწოგა, ერთ ვლანარეობთ, განვიცხვით ეს არა, ძმურის დარიგებით იმათ ძვირფასს სამსახურზედ. დქართმა ქახ, რომ ამ წიგნსა, რომელიც არის დაწერილი ძველის გამოცდილის დედაკაცისაგან, იმონონს ბეკრი ამისთანა ძვირფასი ქალი, რომელთათვისაც დაწერილია ჩვენ იმ გაძღვებისა არ გვეძინან, რომელთაც იცინა კითხვა და გაგება, რაცა სწერია წიგნში; ამისათვის უნდა დ ვრწმუნებით, რომ უოველ დედას, თავის ძვილების ხადღებრძელთა, უმოგზია თავისუფალი დრო და უსწავლება ცოტაც არის კითხვა თავის გაძღვლისათვის და გაუნათლება ამ რიგათ ესლა ვველგან ისხენებ. სხლოდ სხსწავლებლები და მოგა ის დროც, რომ ქალს, რომელს ც გაძღვლათ უნდა დადგმა, თავის უუთში სხვა ნივთებთან შეკრული იგებია ეწუას და თავისუფალ დროს კითხულობდეს, და სწავლობდეს, თუ როგორც დასწრულს თავისი ვადღებულება.

რამდენჯერ უთხოვნიათ ჩემთვის იმ კაცთა. ანუ დედაკაცთა რომელთაც შთელ სხლოდის რჩენა არ შეეძლოთ, რომ ჩემი უფროსი ქალი თქვენ წინაობებთან გაძღვლათ როგორმე დაყენეთა.

ჩვეულებრივ იმ ქალზედ მამინვე ქებას მეტყვიან, რომ კაი წინასწარ, და უოველთვის შატარა თავის ძმებსა და დებს უვლიდა და

ამისთვის შატრა ბაკუბთან დაჩვეულია. მაგრამ დედ მამის ხსენ-
ში კვლარ დარჩება. დრო არის, რომ ასლა თავის შრომით შურა
სტამოს ჯ სხვათან ისწავლოს რამეო. როგორ არ უნდა უხრულ-
ოთ ამ გვარი თხოვნა, თუ კი იცი რომ იმის დედამა შატროსანი ჯ
შრომის მოყვარეა არიან, ჯ ღარიბები მაგრამ შარველი ეს, რომ
ყოველთვის ვერ იზოვნი იმ გუარ თავსხა რომელთანაც ის ყმაწვლი
გამდელი დააყენო, ჯ თითონა კაი ხალხა იყოს, ჯ მეორე ეს,
რომ ძალიან ძნელია გასაბედავით იმ ქალის დაყენება, რომელსაც
არაფერი არ უსწავლია ეს ძრთვისა სწავლა, როგორ მოუაროს ჯ
დასარდოს ყმაწვლები.

გამდლის ადგილი ყოველთვის ადვილი ჯგონიათ, ჯ ამისათვის
ის ქალები ეძებენ იმ ადგილს, რომელთაც ხსენში რჩენა არ შეუძ-
ლიანთ. თავის ხსენში. რომ სესოკრობდესი, იქ დაჩვეულან თავის
შატრა დების ტანთ ჩაცმა ჯ გასდასა, იმათ ჭმეკასა ჯ ვეღვან
სელით ტარებასა, გარდა, როდესაც იმის დედა წავიდოდა. სოღე
სამუშაოთა, მაშინ უფროს ქალს ჩაბარებდა ხსენსა, რომ ყური
ეგდო. — მისასადამე ისიც შატრა ყმაწვილების გდებაც დაეჩვეოდ
აქედან იმის დედ მამის ასე ჯგონიათ, რომ იმათ ქალისათვის გამა-
დლის სამსახური ყოველ დაუჩვეულ სამსახურსეად ადვილი იქნესაო
ამსეად. რასაკერვლია ისინი ძალიანა სცდებიან. შირველი ესა რომ
იმათ უბრალო ცხოვრებას ჯ ხსენათს ძალიან გარჩევა აქვს იმ ცხო-
ვრებასთან ჯ ხსენათთან იმ თავსახა, ხდაც უნდა თავის ძალი ააუ-
ენ. მეორე ესა, რომ ჭკვიანური ყმაწვილების მოვლა უფრო ათ-
ახწილათ ძნელი არ უნდა იყოს, სხვა სამსახურსეად; ამ გვარმა კით-
სკებმა ჯ ფიქრებმა ჯ მაწერინეს რამდენიმე დაჩიგებანი რომ შეი-
თვისონ იმ ქალებმა, რომელნიც ეძებენ გამდელისადგილსა ჯ როგ-
ორც დიდისნის გამოცდილი გასლავართ. იმედი მაქვს რომ ამ წიგნ-
მა დიდი სახარებლო სელთ მძღვანელობა მისცეს როგორც ბატო-
ნებსა. ისრე გამდლებსა რომლითაც შეუძლიანთ ბერი უხიამოვნობა
მოიშორონ, თუ კი ორივე მხარე ჩემ დარბეებას კარგათ გაიგონებენ.

გამდლის მოვალეობა ათასია, ჯ კაი ბერი წნე უნდა სჭირდეს.
რომ ეს მოვალეობანი ახსრულოს, ნუ გგონიათ რომ ყმაწვილის
სელით ტარება, სახამ ფესი არ აუდგამს შექცევა როდისაც იმას არა
სძინამს, ჯ იმასთან ყოფნა, როდისაც სძინამს, ძნელი იყოს.

ბავშვის ჩადმა ღ განდა კი იმასეჲდ მსელთა, მაგრამ ისიც მამან არ
 ის მსელი თუ შოუჩქველია ბავშვთან ვინმე ღ შეჩქულოთან კი უფრო
 ადვილიც არის. ღ ამ მოვალეობას ძალიან ადვილათ უნძქერთ: მაგრამ
 რომ იცოდეთ რამდენი კაი წნე უნდა, მოთმინება ღ შეჩქვეს. ღ
 ესეც კიდეც არ არის გამდღისათვის სავძათ: აქასეჲდ უფრო ბევრი
 ანგარიში უნდა.

გინდა გაძღვათ, გასდე. ე. ი. ივისრო შესს თავსეჲდ სამუდამო
 წრუნკა იმ არსებასეჲდ, რომელსაც ესლას არ შეუძლიან თავისთმის-
 თვს იწრუნოს, ღ რომელსაც დიდისისს ჭკვიანური სელმძღვანელო-
 ბა უნდა, იმასეჲდც დათქაძღვი, რომ ერთსელ ეკ არსება, როდისაც
 გაისდება ღ ღონე მიეცმა. თავის უოთაქცვესეჲდ თითონვე უნდა
 მახუნა გასცეს. კარგი იქნება იმის უოთაქცვეს თუ ცუდი, ეკ იმასეჲდ
 ჭკვიდაა, როგორ მოახმარებს თავის ჭკვიანს. ეს ჭკვიანს მოხმარებაც
 იმის აღმსდელებსეჲდ. ჭკვიდა, უმთავრესნი რომელნიც არიან — ღე-
 და ღ იძახან კამოწხეული მძველეღი გამდღელი.

უმაწვღი სიმართლასათ ღ ვაჭგა... მძინ არის, როდესაც იმას
 კარგათა წადიან, — ხეული ღ უინანიას მძინ, როდესაც იმას აღ-
 წადასეჲდ არა წრუნკენ ღ კარგათ არ უკლიან მამასადეჲე შენ, გა-
 მდელი. კისრუღობ ბავშვის მძვიღობიერობას, რომელსაც შენ გაბარ-
 ბენ; ღ თუ შენ არ იღი, ამ მძვიღობიანობისთვს რა არის საჭირო,
 ან თუ შენ წარსცახანარ, გულსკვიწვარა, უთაური: მამინ იქნება მი-
 სესი როგორც ღედ მამის შეწესებინას, ისრე უმასწვილასა, რომელიც
 ბედსაერებასთვს არის შექმნიღა ღ სხვეების გასაბედნიერებელათ.

უღღურება ღ სისესტე, რომელიც ბავშვს ხეისწველითვე დამართ-
 ება, ამით არა თავღება, სმართათ მთელ თავის სიცოცხლეში გრძნ-
 ობს რღაც წესღლსა, ღ ეს წესღელი ამიტომ არას შესწესარა რომ
 იმისაგან მარტო კაცის ხეეული კი არ ეწვალება, არამედ იმის ხე-
 ღიღა.

უინანი ბავშვი. (ღ ბავში უინანი მამან არის, როდესაც იმას ცუ-
 ღათ უკლიან), რომ გაისდება უკვითი გასთება, ღ ეს უკვითობა თ-
 ვის დროსეჲდ სანტიკათ ღ ხთფიცხათ გადაეჭვეს. ცუღათ აღზდიღ
 ბავშვი არან დრო სიმართლასანი არ არას; ღ თუ სიემასწვილითვე
 ბავშვს სიმართლე მომღალი აქვს, მერმე მსელათ მოწნება.

მამასადეჲე. თუ ამდენი საქმე დამოკიდებულღა უმაწვღი კარგა

შოკლადსად და ღვინდისად. უმწვილმა ქალმა სინამდებლად და
 დება. უნდა კარგათ შეიტყუოს იქნის შოკლადობა და გამოსცადო.
 თავისი თავი, შეუძლიან შატოისხნა და სვინილის ხანრულოს თუ
 არა.

მაშ კარგი! გინდა გამდლათ გარდე; შენი გული გძნობს უმწველ-
 ების სიუკარულობა? მაგრამ სრულებით არ ეწკალება იმაზედ. რომ
 იხინი შეიუკარო იხინი შენ თითონვე შეგაკვარებენ თავსა და შენ
 უმწველებთან ყოფნა სიამოვნათ გეგნებთ, — მოუნდომლათ დადგები
 რომ ამას თამამობს უტყვირო. — შენ მოწადინებით დაუგდე უურს
 იმათ ტიკტიკსა. ამ გვარი უმწველებთან მიხიდევა, ბუნებდგან წდ-
 კვთ მომეტებულ ნაწილ ქალებსა; და თუ ეს წსე არა გჭირს სვობს
 გამდლობა ხუფ არ სსინო და თუ უმწველებთან მიხიდევა გაქვს
 გაბედვით გახდი გამდლათა მაგრამ მართო მაგ მიხიდევაზედ ნუ
 გაქვება იმედი; ეგ სჭირთა, მაგრამ გამდლის მოკვლეობისათვის
 კი სკამო არ არის. კარგათ დაფიქრდი და გამოსცადე შენი თავი:
 შეგიძლიან მომეტებელი უფრო ემწველებზედ იხრუნო, რომელიც
 გაბარია, შენს სკუთარს შვიდობიანობაზედ, — შეგიძლიან სიამოვნე-
 ბას თავი დაახებო და რაც ცუდი ხვეულება გჭირს ხუფ მოიძალო;
 სომ ყოველთვის მომთმენი და თავ მდამალი ხარ. შეგიძლიან, რომ
 შენ ყოფიქრის უური უგდო და რაც სიმხელე და სხედური თავიდ-
 გან მოიძორო? და თუ მაგარი გული არა გაქვს, არ შეგიძლიან ხა-
 სრულო რაც გითხარი და შენს თავზედ იმედი არა გაქვს, სვობს
 სხვა ადგილი მოსძებნო; თორემ მკნებელობას და სიბოროტეს იხ-
 ამ იქ სდაც გინდოდა მოგესდინა სარკებლობა და მშვიდობიანობა
 ბაშეების ოთახები უნდა იხეთი ადგილები იუენენ, სდაც კი ხან-
 ისთები ინსულოს კანმა; მაშახდაშე ამ სსხათების მსწავლებელი
 გამდელია; მაგრამ გასსოვდეს: რაც კანმა თითონ არ იცის, ის სსწ-
 ავლებლათ არ უნდა იცხროს.

ესლა კი ვგონებ, რომ შენ ეს კარგათ იფიქრო და იმედი გაქვს.
 რომ შენს სქემეს კარგათ ხანრულებ და ამიტომ გაბედე, რომ გამდ-
 ლათ იყო

თუ იმ სსლში, სდაც შენ შესკიდი, სხვა დედაკაცია ძიდა ანუ შენ,
 წე უფროსი, გამოცდილი გამდელი, რომელიც დაგისწებს დარიგე-
 ბასა, მაშინ მსხველი შენი შატოისხნა იქება, რომ ყველა დაუფრო

და უფრო ამხატმო ძალიან სარგებლობს გეგნება, თუ გულებ
 რადიკალ დაუდგობ უფროს რასაც ის აკეთებს რასაკვირველია დაუწ-
 ყუბ ოთხსს გვასა და გასუფთავებას, ლოგინის შლასა, და მიიტან
 სოფელე ყმაწვლის ოთხში სამხარეულადგან რაც საჭირო იქნება
 კერვასა და ყმაწვლეოსან სეირნობასა მარტო ანუ ერთათ სხვა დედ-
 აკრთან თუ შენ უფრო იმაზედ, ე. ი. უფროს გამდგელზედ ბეკრი
 საქმე გეგნება, მაგრამ სწავლათ ამისა, ბეკრი ფიქრი არ მოგინდუ-
 ბა, ამისათვის რომ ყმაწვლის ხიმრთელზედ და კარგათ ყოფნასზედ
 უფროსი გამდელი უკებს შატრონს მახუხსა, შენ კი გეგნება ისეთი
 შემთხვევა, რომ შენი ზნე, ყოფა ქრევა და სხვათი გაიწორო და
 ამოღებთ უფრო და უფრო ისწავლი ყმაწვლების მოვლასა და რაც
 უნდა შესრულა მე კიდევბი, რომ სულ ერთიანათ ესლავ ზგისსა,
 რუსნი ბეკრ ნაირია, იქნება ისეთ სახლში შესვიდე, სადაც ერთი
 ბაკშის მეტი არ არის; და იქნება ისეთ ალაგს მოხვედე, სადაც უნდა
 არ ანუ სამს ბაკშს უფრო უკდო, რომელნი ერთის სხისანი არ
 არიან, იქნება ისეთ მდიდარ რუსში შესვიდე, სადაც ყოველ საქმში
 მომშველე გაეყოლება, და იქნება ისეთ დარბაზ რუსში, სადაც თუთონ
 დედა გიშველის ბაკშის ბანაობასა, ჩაცმასა, განდასა და სადაც უფრო
 მოძეკებული ჯაფა გეგნება ან სრულებით ბაკშს შენ ჩაგაბარებენ
 რომ მოუარო თუ დედას სხვა საქმე აქვს, მაგრამ, რომელ რუსშიც
 უნდა შესვიდე, მანც ყმაწვლების აღზრდასზედ ერთი და იგივე
 შირობა უნდა გახსომდეს: იმათი ხიმრთელე, და სხვათი სულ ერთი
 და ერთი და იგივე განონით იხსნებიან, თუნდ კეთილ შობილისანი
 შეუენ და თუნდ უკანასკნელ მუშისანი; ამიტომ მინდა ბეკრი დარბ-
 გება გითხრა, ეს სულ ერთია ვისიც შვილი უნდა იყოს, როდესაც
 ტანისამოსს ვიდგლობდე, რომ იმათ შვეკდობს აქეთ იქით მისულა,
 გირჩევ, რაც საჭიროა იმაზედ მეტი არ იყიდო, და ნუ იყიდა სხ-
 ვას რასმე, თუნდ იაფიც იყოს: თუთონ იაფი ნიუთიც ძვირია, თუ
 კი კაცს ის არ უნდა, ფარსა კი შენი ჯიბის კვლად იყიდე და ნუ
 შესცდები იმაზედ, რომელიც ძალიან საუკეთესოა.

არაინ ისეთი ხელეთი მოასლეება, რომელიც კონტაობენ, კარგ
 ტანისამოსებით და ჭკონით, რომ ქალბატონები კვტონებით სალ-
 სათ; მაგრამ ძალიანა სცდებიან: კია ტანისამოსები იმათ ბირევეულ
 მასათებს კერ დამალვს და ისეთი სახაცილონი სცდებიან, როგორც

უკვირ ფარმაცანების ფთეხში. ყოველი ჭკვიანი კაცი მოუნდობლად
 გაინცნებს თავ მამონე ქალსედ. რომელც კვირადით ქალბატონ-
 ბს ღ ისე დღეებით კი დაგლეჯილის ხელქებით ღ გაქონილ ფარ-
 თუკით დაწბის. კაი ტანისამოსი მამან მოუნდება კაცსა. როდესაც
 იმ კაცს იმოდენი შექმება აქვს, რომ ჩააცვას ძობასლე. რომელსაც
 ზნეა კარგათ შევერილა სუფთა ჩითის კაბა. ღ მოსდებით აქვს
 დაკარცნნილი თავი, ანუ თეთრი სელსასოცი ასევეთ თავსედ: ერთის
 ხატუკით სუფთა ღ წმინდათ ჩანძული, ისრე ზვეირებს კაცსა რა-
 გორც მდიდრის ქალი, აბრეშუმის ღ ხვერდის ტანისამოსით ღ
 დაკარცნნილი უკანახველ მოდასედ. ესლა ამას, ბეტუვი, ჩემის ას-
 რით რა უნდა იყიდო. თუ ერთათ არ შევამდლიან უიჯვა, ჰერ იუი-
 დე რაც ძალიან საჭიროა ღ ჯამაგრის რომ ძიილებ ღერძე რაც გაკლია
 შეისრდე ქვემიდგან ჩასაცმე-ღ ა ტანისამოსი ისრე საჭიროა, როგ-
 რათაც შეიღვან ჩასაცმეღა უსუფთაო ტანი ღ ჭკუჭვიანი ხცვალე
 ცუდ სუნს აუენებს ღ თათსმა ჭკუჭვსაც ახდენს, ღ წმინდა ჭკერი ვი
 ხიმრთელისათვის საჭიროა, ბავშვები რამდენსამე საათს რთათ არი-
 ან სოღმე ერთ თათსში გამდლიათ ღ ძიიით ღ ერთი იმთავანი, თან
 კი ორივენი წვანან ბავშვების ოთახსში; მამახადამე თუ იმათ ტანი
 უწმინდურათა აქეთ, ბავშვების ხიმრთელისათვის ძალიან მაგნებელია-
 მე არ შევამდლიან ესლავე გითხრა, რამდენი წვეილი უნდა გქონ-
 დეს ხცვალე. კე იმასედ არის დამოკიდებული, რომ როგორ სშირ-
 ათ იქნება რეცხა იმ ოჯახში, სადაც შენა ხარ; მაგრამ მაინც იმდე-
 ნი უნდა გქონდეს, რომ კურაში ორუელ გამოიცალო. საკუთრივ
 საფსულში, როდესაც ხცვალე ღ ტანისამოსი ოფლის სულათა ვარ-
 ან, რომელიც შენ სშირათ გქმნება, ამხათვის, რომ სელით უნდა
 ბავშვი ატარო ღ ხიცხეც რომ არ იყოს მაინც ოფლი მოგივა. მერ-
 ძე გინდა ხამი ანუ ოთხი სელი ტანისამოსი (ანც კაბა) რამდენშიუ
 ფართუვი მაგარის მიტელისა, ორი ხამი იუბუა (ერთი თბილი) ღ ხუ-
 ლქები ძალიან საჭიროა: სამთარში მატელის უნდა გეცვას ღ საფ-
 სულში ბამბისა ანუ ტილოხი ღურჯ ფერი, ღ რამდენსამე წვეილი
 თუთრები. როდესაც უმაწვილს სტუმრათ წაიყვან, რომ მამან ჩაიკვა
 კიდევ ძალიან საჭიროა, სშირათ ფესების დაბანა ღ ხულქების
 გამოცვლა, ამხათვის რომ იმაზე უსიამოვნესი არა არის რა
 როგორც ჩირქიანი, ოფლიანის ფესების სუნი უნდა გქონდეს ერთ

წყვილი მაგარი ტყავის ზოლსაპოყები რომლითაც ავღარშიაც შეკ-
 ძლოს იმით სიანელი ჭ ერთი წყვილი მსუბუქი ბაშმაკები ოთასში
 სატარებლათ, რომელითაც ჩემთ უსმაურათ შეკიძლოს ოთასში სი.
 არული. კადევ გინჩევ; რომ იქნინო. თუ კი ფული გაქვს — თბად
 მაუდის ჩუხტები. რომელიც დამე შეკიძლოს ჩანა, ამიტომ რომ
 სშირათ მოგინდება დამე ადგომა ქვაშაგებიდგან ბაჭუჭების საქმესედ.
 ამახედაც უნდა კი გითხრა, რომ ძილში ბუერჯელ გამოგაღვებთ,
 იმედი კი მაქვს, რომ ისრე ღრმით არ დაიძინო, რომ ჩქარა გამო-
 ტელის სოღმე. შენი მოკალობა უნდა დამე ისრე ასრული, რე-
 გორათაც დღით. როდესაც დარწმუნდებიან, რომ გამოსადეგი სარ,
 თვითონვე ქალბატონი შენ კარგათ უოფინობასედ ისრუნვებს ჭ თბ-
 ილ ძელ წამოსახსმელს განუქებს რომელიც ძალიან ხაჭირთა იმ-
 ისათვის ვინც ზამთრის დამეში სშირათ ქვაშაგებიდგანა დგება. უ-
 ლსედ თეთრი სელსახოცი გეხვიოს. ეს უფრო უგვიყობი იქნება, მინაჲ
 სწორე განამებული საყსლო ანუ მანია, რომელნიც ჩქარა ტუტუ-
 ანდებიან, იჭმუჭნებიან ჭ უშნოთ ხდებიან; იმათ ეგრე ჩქარა გრ-
 გარეცს ჭ დაუთოებ, როგორც უბრადო სელსახოცია, ბაჭუჭია
 სშირათ ასვეკენ თავის ჰატარა სელებს იმათ ვისერს. ვინც უყვართ
 თუძვა ამ გარე ალერსი ხასიათოზნო გამდლებიხათვის, მაგრამ სში-
 რათ გვესმის იმათი ლაშარაკი: • გაუძვი, ჩემ სეელოს დამიჭმუჭ-
 ნიო! • ხან ბაჭუჭი სშირათ ჭვიდებს ხელს საყედოს ბოლოს ჭ ზირთან
 მიაქვს, ჭ შენ ვაიგამდელი აღარ იქიები, თუ რომ შენ საყედოებს-
 ედ ჭ ტანახაძობებსედ ისრუნებ ჭ ბაჭუჭსედ უფრო მოძე ებუ-
 ლათ იმათ უუ ს უგდებ ეს ვერფერია, რომ გამდელმა მინდომოს
 შორთვა ჭ თაჲ მოწონება, ჭ რაც თავის ოფლით ფული უშოვნია
 ისეთ ნივთებსედ დასარჯოს, რომელსაც ფაქისათ მოკლა უნდა ჭ
 გაფრთხილება, ამისათვის ის იმ ნივთებსედ უფრო ბუერს ისრუნ-
 ვებს სინამ ბაჭუჭედ, რომელსაც სელით ატარებს ერთხელ ვინაჲ ერ-
 თი გამდელი რომელსაც ეჭარა სელში ემაწვლი, ჭ თავსედ ესუნა
 დიდი ხაჯანგებო ჩაღის ფირა შლანა აჲ დროს ქარი ამოვარდა ჭ
 დაუწყო ამ შლანა, ჭმუჭნა ჭ თაკიდგან სდა, ახე რომ გამდელ
 ისათვის მნელი იყო, რომ თავსედ დამატარებინა ბაჭუჭსედ აღარ
 თუქრებდა: ქარმა შლანა უგან მოატრიალა, ჭ საწყადი ემაწვლი
 რომელსაც თვალები მტვერით ჭქანდა გამოტენილი, ყოველთვ

როდესაც შიშს ძალადგა ქრისტიანს, მაშინვე საწყალი თვალუბით სჯე-
ბოდა გძულ შიშის სანარებსა. ბოლოს გაძულმა დასვა ღელსკედ
დასწავა. ვერ თავის თმები გაიწოდა, მერვე დაიხურა შიშმა, ერთი
სული იმის მოკვიდა და მეორე ბავშვსა და წაიყვანა. ის იყო ძალიან
გავაწვრთულია. და ამისათვის, როდესაც ემაწვილა ვერ აწვრთდა ხი-
სრულსა, მაშინ ის წევდა იმის ხელსა, რომ ჩქარა ევლო. ამა როგორ
მოგწონს ამისთანა გამდელა? ამისთანა გამდელს მიაბარებდი შენ
შვილსა თუ არა?

ტანისამოსი დაღუბათ. ღვივებთ ანუ სჯობთ შეაკანა და ქინ-
ძისთანა მარტო იქ იმისათვის: სხვაც უამისოთ არ შეიძლება. გამდელმა
ქინძისთანა არ უნდა იმისათვის, ამისათვის რომ ემაწვლეს ძილათ და-
ემაღლებს ქინძისთანა, რომ არ იმსჯელატოს.

სიცივისათვის უნდა გქონდეს დაღა თბილი ძალი ანუ სჯობთი;
მაგრამ სჯობთი ისეთი შეკერილი უნდა იყოს, რომ ხელუბის თაკი-
ხუფელათ სმარებს შეგუძლავს. ვიწროს სწორს ჩაიტყამ: სულ უნდა
თავისუფალი ტანისამოსი გქონდეს, ავლიათ შეგუძლავს ბავშვის აუ-
განა და თავისუფლათ ხელუბის სმარებს. ეს მაშინ არ შეიძლება, თუ
ვიწრო ტანისამოსი გაცვას; ამის გარდა ვიწრო ტანისამოსი ძალე
ცვდება და სდება. დაეწვიე რომ შენ თითონვე ვერა და ხაქმე აკეთო
და რაც იტივსკად არ არის სულ გაასწორო; ამით შენ დროს არ და-
კარგავ და ფულსაც მოიგებ.

სავარცხელი, თავის და კბილების ჩოტვი უნდა გქონდეს ეცადე,
რომ ყოველ დღეს და სხვამის კბილება გამოასხსო. ამით ვარკვე-
ლი ესა, რომ კბილების წახდენისა და სხუელებისგან დაიცვამ, ამი-
ტომ უნდა იცოდე, რომ სიმრთულიანი კბილები კაცისათვის შეირფა-
ნაა, სხუელნი და წამხდარნი ვი სწორეთ კაცისათვის სიკვდილია. მეო-
რე ესა რომ, როდესაც კბილება ხუფთათ გექნება, სხუთქვაც წმინდა
ექნება და მარტოებლი, რომელიც ძალიან საჭაროა კაცისათვის და მეტ
ადრე შეიხუთს, ამისათვის რომ, როდესაც ემაწვლეს ატარებს, მაშინ
იმის შიშის სხე შენ შიშის სხესთან ასჯობ არის და მამისადამე
კვირი, რომელითაც ემაწვილა ისუნთქებს ჰენებელი არ იქნება. სმი-
რათ იმანე სჯობთი. მარტო ხელშირის დაბახვა სავარცხისა არ არის,
ახანდში სმირათ იარე; კაცის ტანში არის ძრავალი უსილავი ტუტე-
ტანები. რომელსაც ფორებს კახანს და იმისთვის მხახურებენ. რომ

ტანიდან ოფელი და ომხივარი გამოვიდეს და რომ იმათ მკვიერი წმინდა ჭაერი შევიდეს; თუ ეს ფორები ჭეუჭეით დაიწვიენ მამის ეს აღარ მოხდება და ხიმრთელსაიუს ძაღიან მკვებელია. აქედან სხვა და სხვა მკვებელი შემთხვევა მოხდება. ხმირათ ამისგან მუწუგები გაუნხდება ვინა. რომელიც დაუწეებს ტკვილსა და ამის გარდა თავის ხუნით ახდენენ ოთხში ჭაერს, რომელიც მკვებელი ხდება ხუნთქვისათვის. და ბოლოს უნდა იმოგონო ვეტარა ვუთი, რომელიც გეწეოს ხელსაქმის იარაღი როგორათად; მკვრატელი. სემსები, ხათიოე და სხვა ეს ნივთები უნდა ხუმათ დააღაგო ხოლმე, რომ ბავშვს არ დაინახოს და ხელი არ გაიფუჭოს. სხვებ უნდა ისრე უკონარეს შენი ბარგი დალაგებული. რომ ხუფათით და მალე ჩაიწვა ხოლმე და ეოველის შემთხვევისათვის მხათა გჭინდეს.

როდისაც ამბობით რიგზედ მოიყვანე შენი ბარგი, დილით მიდი შენ ალაგს. რომ ხალამდინი ემაწვილები შეიხიო. შენ როდესაც იქ მისვალ ხწორეთ ნახვ დედას ე. ი, შენ ქალბატონს ემაწვლებით და თუ შეამჩნია; რომ უნდრონი ბავშვები გერიდებიან და ეშინიანთ შენი, მაშინ ნუდაუწეებ იმათ ღამარაკსა, დეე ცოტ ცოტა შეტეკვიონ.

რასაკერძოა უფრონი შეილები კი არ დაკერიდებიან და როდესაც იმათ გაიტნობ მაშინ თვითონ უნდროსები იმათ მაგალითს აიღებენ რამწამს მისვიდე მშინვე სქემეს მოჭვიდე ხელი ჭკითსე და დაიხწავლე რა უნდა გააკეთო ბავშვები ხად უნდა იყენენ, იმათი ტანისამოხი და ნივთები ხად ჩაწეო, რომელიც შესთვინ საჭირთ იქნება. ეველასე უნდრონი შეილი უჭკვლათ ვეტარა იქნება, რომ ნატნობს და უნდობსწვერ გაარჩებს და ამისათვის შევიდლიან ხელში აიყვანონ. იმას რომ ადერს და ლაქტის დაუწეებ მაშინ სხვა ბავშვები აღარ მოგერიდებიან. ეტადე, რომ მხირრულათ და ადერხინათ იყუე; ისრე მოიქვენ, როგორც შენ ხასხში; გაკებით ღამარაკე, მაგრამ ძაღიან ხად ძაღლაც არა და ცოტა. ე. ი. იმდენი ღამარაკე რამდენიც საჭირთა, რომ ღამარაკით არ მოსწეინდე.

როდესაც ბატონები გიბძანებენ რასმე, მაშინ ეტადე, რომ კარგათ გაიგო, რა საქმე უნდა გააკეთო. კარგათ რომ გაიგებ რასაც გეძევიან და ახრულებ, მაშინ ბევრ უხიამოვნებას გადაჩები. ხურობს ორჯულა ჭკითხო რასაც ერი ხელ გერ გაიგებ; ამისათვის რომ უფრო კარგათ ახრულებ შენ საქმესა როდესაც გეტოინება რა უნდა გააკეთო.

ქალბატონი რასაკრულია, ყოველ ბავშვის ხსიათს გეტყვის, ამისათვის რომ სხვა და სხვა ხსიათს ძანი იქნებინ, მაშასადამე სხვა და სხვა რიგითაც უნდა მოეწოდ. არის ისეთი წესი, რომელიც ყოველ უმცირესსაც სწავროს და რომელიც იტყუებინ მომეტებული ნაწილი ი უმცირესის წლოვანებაზედ. ამ წესს ესევე გეტყვი, რა როგორ მოუარო მცირეწლოვან უმცირესებს, რომელთაც შენ ხედავარბენ.

ყოველთხს როცა ბავშვს გაძღვს ჩაბარებენ რამდენიმე თვის მეტი არ იქნება თუ დედა თითონ აწოდებს, იმხანც ბევრი წვალება ექნება იმის ღირდასზედ; მაგრამ მანც გაძღვს იმაზედ დიდი მოვალეობა სდევს. მატარა უმცირესების ძალი ძ.ღიან რბილია, გუთებს (ე. ი.) სორცხ სიმეტრე არა აქვს, ასე რომ ყველა სხეული სუსტია აქვს. გარეგანი გრძნობანი, ე. ი. მხედველობა, სმენა, ყნოსვა თითქმის არ უმთქმედებს და სხეულის მოძრაობის მეტი და ტვივილის გრძნობის მეტი, რომელსაც ტირილით გამოთქვამს სოლმი, არა შეუძლიანრა. ბავშვი ვერასფრით ვერ გამოთქვამს თვის სიამოვნებას და მშვიდობიანობას მაგრამ გამოცდილი კაცი იმის დამშვიდებულ სახეზე შეატყდბს, რომ უმცირესი მშვიდობიანათ არის რომ ეს ბავშვის მშვიდობიანობა შეიძაგრო, ამის ღონის ძიებას ესევე გეტყვი.

მაშ ყური უგდე, რომ საჭმელი, რომელსაც ბავშვს აჭმევენ იმის წლოვანებას შეუფროდეს და იმის აკბულებას დანიშნულ დროს აძლიონ და მეტ ხალეები არ აჭამონ რომ უმცირესი სუფთათ და წმინდათ იყოს შესახელი და ყოველთხს წმინდა და წაუხდენელი ჭკერით იხუნთქოს, რომ იმას ყოველთხს ერთხანიონ სითბო ჭჭინდეს, სხუთრივ ტანისამოსის და ხანის შესახებ და სხვა და სხვა აქვის მოქმედებაზედ არ იყოს; რომ ღოჯინში ერთ მდგომარეობში იყოს, ხელებზედ და მუხლებზედ თავიხუფლათ დაიწხოს.

ჟერ საჭმელზედ მოვილანძარაკოთ. თუ დედა თუთონ აწოდებს უმცირესს და სხვა საჭმელს არას აჭმევენ მშინ ის თუთონეე დაუნიმნავს დროს, როდის აწოდოს. აქ მე ერთ დარჩებას გასწავლი და გთხოვ რომ დაიხწავდო: არას გზით არ შეხდდე და ბავშვს სხვა საჭმელი არა აჭამო რა დედის რძის მეტი. რაც უნდა სიმრთელიანი ბავშვი იყოს, იმის საჭმლის მოხელეობა ისრე სუსტია, რომ ცოტა საჭმლის გამოცვლა — საკუთრივ როდესაც ბავშვი ძუძუს მეტს პირში

რას იღებს, მერჯულს გარემოს დაწვავს, ფაღენის ჰ ციფებს გაუ-
 ხებს ჰ იხუთი სხეულება დაქმარობა, რომ თავი სიტოცნეში
 კვლად მოწინა, რანაკაროდან სხვადა. რადანაც სედავ. რომ
 ბაკია მამალანგან ტარის ჰ ცოტა ხატკელა დამსკადებს იმხან;
 აქ გამდელი უნდა ეტად, რომ არ შეტდეს; — შენ ვი მაგრათ
 იყო ამ მკონკკაში ჰ არსდრთ არ შეტდეს. ნუ დააკარებს, რომ
 ერთი ბერო ხატკელა რომ მისცე იის მოკლე ტყავალს მოუბრუნ,
 მაგრამ იხუთ მისი სხეულებს დამარობს, რომ თავს სიტოცნეში
 ეწვალს.

ბუ ბერკელ მინახის გაიდლება, რომლიც ადევდენ ბავშვს,
 რისაც თათონს ხატკდენ, ამხათს რომ ეცნათ ბაკია რეგო-
 დაწვება დაუბრკელ ხატკელას ღრდნასაკს სახეულე ძალან ცოდობა.
 სრც ძეგანა, რომ იხუთ რეგანში მქსიდე, სედავ დედა არა ნაღელ-
 ბდეს მკალხედ ჰ ვერ შექდებს იმან დამილება, მაგრამ შეიძლება
 მახდეს, რომ თვით მხრეხედა დედა, რომელსაც იმან შვილი
 მამალანგან ტარის, სხვაგან იუბს, ამხათს რომ სსკა ხატკედ
 ეწება ჰ რეგორც, თუ არ დედას ნებათ, მენ არ შეკიდლანს გა-
 ღელ ზიანი, მამ უნდა ეტად, რომ დედას მანუაძდე დამსკად-
 რათი, თუ ბაკია ძალან მატონ, რომ არაფრით არ შეიძლება
 იმან დამსკადება, მინ უნდა სედავ, იმება წოლ თუ არა; უმე-
 რე რამე ჰ ეტად რომ ტყავალი ჰ ნახან სიათ აღმარაკე, აქ
 კადე ერთი რომ უნდა გაიხან, რადეინტს გამკობა, ბერო გამდ-
 ლა ბავშვის დანახეულებათ თათონე დაწვებს იმთ ტარალან გა-
 ჟაგრებას ჰ ბავშვსელ მოსტეხელათი კერის, ამხედ უხეულენ
 არა არის რა, ამხათს რომ ამან ბავშვა უფრო ახსნდობს ჰ ტი-
 რის მენ ბავშვებს ადევნით ჰ ნახათ უნდა მოქვე, თუ ბავშვს მე-
 ძე რის გარდა სსკა ხატკელს ადევნენ, მაგალითად, რქსა, დაღ-
 ბობაღ სუნანს, წკენს ჰ სსკა ვე გარანს, მამან უნდა ნახთ, რომ
 ჭურჭელა, რამაც ეს ხატკლება იქნება სეგონს ჰ უჩეხელა იუბს;
 ამხათს მოწვეწე სოლქე, რომელსაც ბავშვის ჭამა გაათავოს, თუ
 გითხრენ, რომ, ბავშვს წკენი ან ფაფა მოუხანსე მამან განსხვადეს
 რომ ხატკელა ხელა არ მოკრადეს ჰ გარდანაკე არ იუბს.

ზოგი შეიძლება რომ ნომერში იქნება